

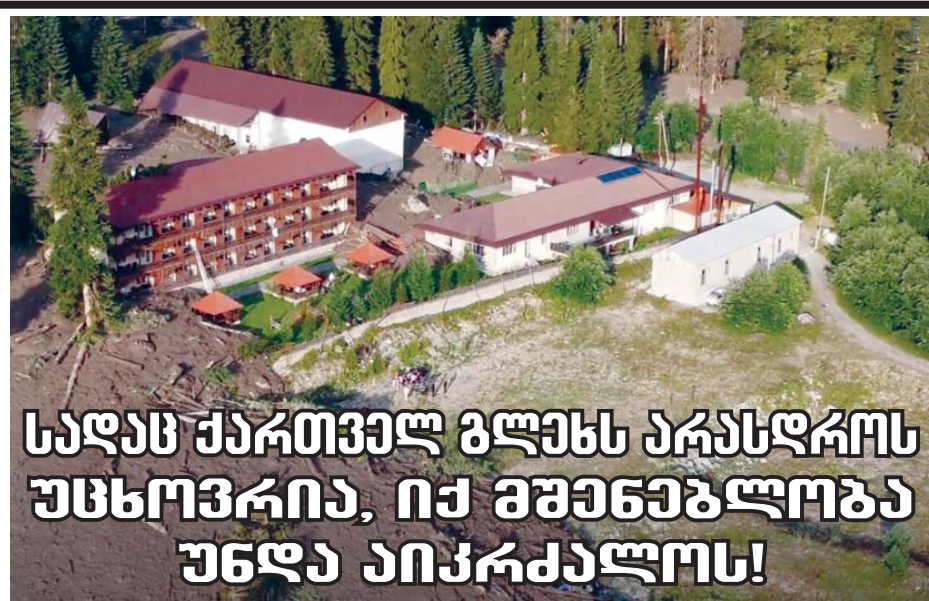
საერთო განათი

№7 (740)
ოთხშაბათი
28 თებერვალი,
2024 წ.
ფასი 1.50 ლ.

ოპოზიციის დაკრულზე მოხეკვამე სალომე

დღევანდელი ოპოზიცია გვი-პოლიტიკური პარტიების ნაზავი...

სადაც ქართველ გლეხს არასდროს
უხსოვრია, იქ მშენებლობა
უნდა აიკრძალოს!

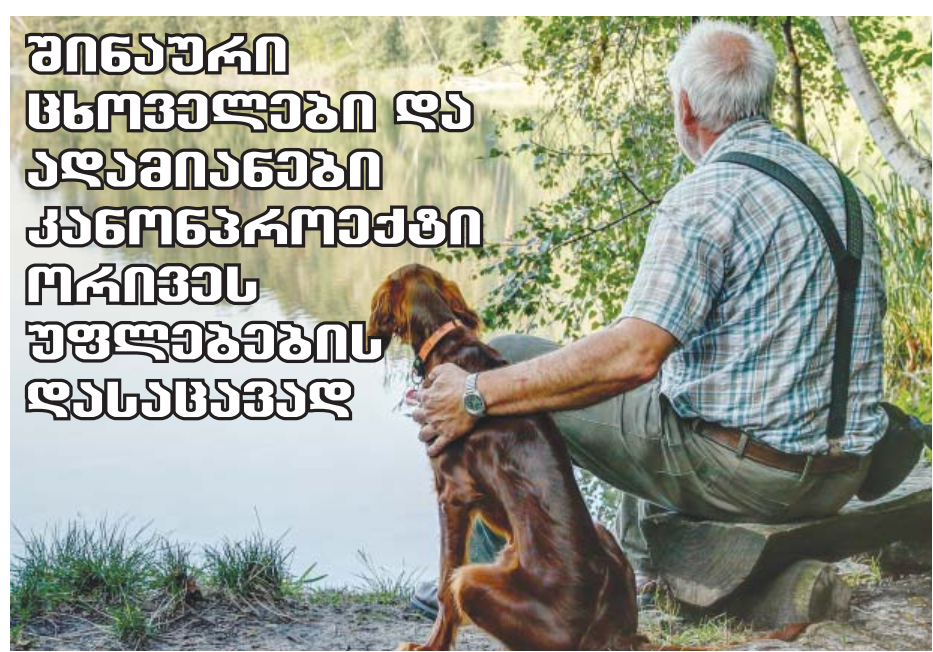
სააკაშვილმა, შესაძლოა,
ნებისმიერ წუთს აღიაროს,
ვინ არის მისი „უფროსი“ და რა
დავალებებს აქლავენ

მვანაე და მემარცხენე პოლიტიკურმა
კლასმა ეპროვის ოსნება გააუპატიურა

„ვეტიანების“ სისტემა
აურზაური არაფრის გამო

უნდა მოხდეს ბოლო
30 წლის სწორი შეფასება!

შინაური
ხმოვლები და
აღაშიანები
კანონდრომები
ორივეს
უფლებების
დასაცავად

სტაბილური საქართველო ამერიკას არ აწყობს

პრემიერ-მინისტრის კვირა

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი კობახიძე საქართველოში შვეიცარიის კონფედერაციის საგანგებო და სრულფუნქციონირებელი ელჩის ჰაიდი გრაუს შეხვდა.

შეხვედრაზე საქართველოსა და შვეიცარიის შორის ურთიერთობები და თანამშრომლობის სამომავლო პერსპექტივები განიხილეს. ხაზი გაესვა საქართველოსა და შვეიცარიის კონფედერაციის შორის მჭიდრო და მეგობრულ ურთიერთობებს როგორც ორმხრივ, ისე მრავალმხრივ ფორმატებში.

ყურადღება დაეთმო შვეიცარიის განვითარებისა და თანამშრომლობის სააგენტოს (SDC) მრავალწლიან წარმატებულ და ეფექტიან თანამშრომლობას. აღინიშნა, რომ სააგენტომ თავისი საქმიანობით წლების განმავლობაში მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკურ და დემოკრატიულ ტრანსფორმაციაში.

ხაზგასმით აღინიშნა, რომ საქართველო აფასებს შვეიცარიის მნიშვნელოვან როლს საქართველოსა და რუსეთის ფედერაციის შორის შუამავლობაში თბილისსა და მოსკოვს შორის დიპლომატიური კავშირების გაწვევების შემდეგ. პრემიერ-მინისტრმა ჰაიდი გრაუსს მადლობა გადაუხადა შვეიცარიის მტკიცე მხარდაჭერისთვის საქართველოს სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის მიმართ.

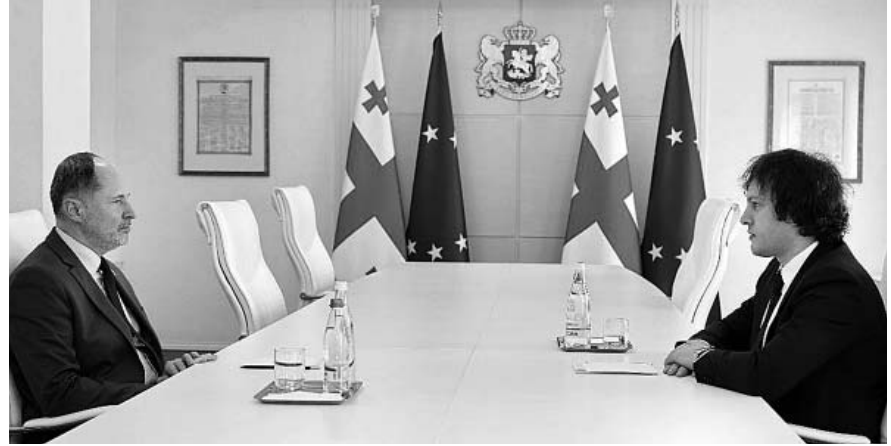
* * *

„მოგესხენებათ, რომ გასული კვირის განმავლობაში ვაწარმოებდით მოლაპარაკებებს საქართველოს ეროვნული ბანკისა და „ლიბერთი ბანკის“ ხელმძღვანელებთან პენსიონერებისთვის საპენსიო განაკვეთის შემცირების თაობაზე. მე განსაკუთრებული მადლობა მინდა გადაუხადო „ლიბერთი ბანკს“, რომელმაც გამოავლინა მაღალი სოციალური პასუხისმგებლობა. გვესმის, რომ ბანკს, პირველ რიგში, აქვს კომერციული ინტერესები, თუმცა ამასთან ერთად, ბანკმა გამოავლინა ძალიან მაღალი სოციალური პასუხისმგებლობა და მიიღო გადაწყვეტილება, რომელიც არსებულ საპროცენტო

ბაზე, პიროვნულ განვითარებაზე, ოჯახის ინსტიტუტის პატივისცემაზე, უნივერსალურ ეთიკურ პრინციპებსა და დემოკრატიულ ფასეულობებზე იქნება ორიენტირებული. დოკუმენტში არის დეტალურად გაწერილი ეს ყველაფერი. ზოგადი განათლების სისტემამ ქვეყანას უნდა გაუზარდოს ღირსეული მოქალაქე, რომელიც იზრუნებს ეროვნული იდენტობის შენარჩუნებაზე, რომელსაც გაცნობიერებული ექნება საკუთარი უფლება-მოვალეობები ოჯახის, საზოგადოების, სახელმწიფოს წინაშე. რომელიც დაუფლებს სახელმწიფო ენის, საქართველოს ისტორიის და კულტურის სრულფასოვან ცოდნას, განმსჭვალული იქნება სახელმწიფოებრივი აზროვნებით, პატრიოტიზმით, პატივს სცემს ეთნიკურ და კულტურულ მრავალფეროვნებას, რომელსაც ექნება მაღალი სამოქალაქო ცნობიერება და სათანადოდ ექნება გააზრებული შემწვანებლობისა და სამართლიანობის პრინციპები და რომელიც შეძლებს დამოუკიდებლად ცხოვრებას, გაცნობიერებული გადაწყვეტილების მიღებას თანამედროვე სამყაროში. ასეა გაწერილი ეს მიზნები იმ პროექტში, რომელიც არის მომზადებული განათლების სამინისტროს მიერ. უახლოეს დღეებში სამინისტრო დაიწყებს უკვე დოკუმენტის საჯარო განხილვას და წარმოადგენს ზოგადი განათლების ეროვნული მიზნების საბოლოო ვერსიას, რომელიც შემდეგ დასამტკიცებლად წარედგინება საქართველოს პარლამენტს. ძალიან მნიშვნელოვანია ზოგადი განათლების სისტემის განვითარება სწორ ღირებულებებს დაეფუძნოს, რისთვისაც ეროვნული მიზნების დოკუმენტის სათანადო გაწერას, ბუნებრივია საკვანძო მნიშვნელობა ენიჭება. მადლობა განათლების სამინისტროს უკვე გაწეული სამუშაოსთვის და დარწმუნებული ვარ, რომ უახლოეს მომავალში მოვახერხებთ ისეთი დოკუმენტის მიღებას, რომელიც ყველაზე მეტად მიესადაგება ჩვენს ინტერესებს ზოგადი განათლების სფეროში“, - განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი კობახიძემ.

* * *

„განათლების მინისტრმა წარმოადგინა ზოგადი განათლების ეროვნული მიზნების დოკუმენტი, რომელიც 2004 წლის შემდეგ პირველად განახლდება. დოკუმენტის თანახმად, ზოგადი განათლების სისტემის უმთავრესი ამოცანა იქნება, უზრუნველყოს ისეთი სასკოლო გარემოს შექმნა, რომელიც ეროვნულ-პატრიოტულ სულისკვეთე-

* * *

ევროკავშირის ელჩთან პაველ ჰერჩინსკისთან შეხვედრაზე ირაკლი კობახიძემ აღნიშნა, რომ საქართველოს ადგილი ევროკავშირშია. ირაკლი კობახიძემ და პაველ ჰერჩინსკიმ ბრიუსელში პრემიერ-მინისტრის მიერ გამართული ვიზიტი და მაღალი დონის შეხვედრები შეაფასეს. აღინიშნა, რომ ევროკავშირისა და საქართველოს ურთიერთობა უმაღლეს ნიშნულზეა და საქართველო მტკიცედ დგას ევროპულ გზაზე, რაც კიდევ ერთხელ დადასტურდა ბრიუსელში გამართულ საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების საბჭოს მე-8 სხდომაზე.

მთავრობის ადმინისტრაციაში გამართულ შეხვედრაზე ევროკავშირში საქართველოს ინტეგრაციის გზაზე საქართველოს რეფორმების დღის წესრიგი განიხილეს. როგორც პრემიერ-მინისტრმა აღნიშნა, კანდიდატის სტატუსის მიღების შემდეგ საქართველოს შემდეგი პრიორიტეტი ევროკავშირთან გაწვერიანების მოლაპარაკებების გახსნაა, რაზეც საქართველოს მთავრობა აქტიურად მუშაობს, მათ შორის - ევროკომისიის მიერ საქართველოსთვის განსაზღვრული შესაბამისი ნაბიჯების განხორციელების გზით. პრემიერ-მინისტრმა ევროკავშირის ელჩთან გაფართოების ანგარიშში მოცემული პრიორიტეტების შესრულების დინამიკა განიხილა.

მარია შიკოვა მკაფიოდ დაადასტურა უნგრეთის ურთიერთობების მნიშვნელობა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისადმი

დედაქალაქის მერი კახა კალაძე უნგრეთის საგანგებო და სრულფუნქციონირებელი ელჩს მარია შიკოვს შეხვდა.

გაცნობითი ხასიათის შეხვედრაზე ხაზი გაესვა საქართველოსა და უნგრეთის შორის არსებულ მტკიცე მეგობრულ ურთიერთობებს და ასევე, სხვადასხვა მიმართულებით გამოცდილების გაზიარების მნიშვნელობას.

თბილისის მერმა უნგრულ დიპლომატს მადლობა გადაუხადა უნგრეთის მხრიდან საქართველოს მიმართ გამოხატული თვალსაჩინო მხარდაჭერისა და თანამშრომლობისთვის.

„მინდა, ხაზი გაუვსვა ჩვენს ქვეყნებს შორის არსებულ პოზიტიურ ურთიერთობებს, რაც, რა თქმა უნდა, მისასალმებელია. ბოლო წლებში ეს ურთიერთობები განსაკუთრებით გაღრმავდა, რასაც ბევრი დადებითი მხარე აქვს. ჩვენს ქვეყნებს შორის დიპლომატიური ურთიერთობები ჯერ კიდევ 1992 წლიდან იწყება და დღეისთვის მეტი რესურსი არსებობს იმისთვის, რომ ეს ურთიერთობები კიდევ უფრო გაღრმავდეს. პირადად მეც მზად ვარ ამ პროცესში წვლილი შეტანისთვის. თბილ და მეგობრულ ურთიერთობებზე მეტყველებს საქართველოსა და უნგრეთის პრემიერ-მინისტრების ვიზიტები ჩვენს ქვეყნებში“, - განაცხადა კახა კალაძემ.

უნგრელმა დიპლომატმა მკაფიოდ დაადასტურა უნგრეთის ურყევი მხარდაჭერა საქართველოს სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობისადმი, აგრეთვე ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაციის პროცესის მიმართ.

ანა მარია შიკოვა ქვეყნებს შორის მტკიცე თანამშრომლობის პარალელურად, დედაქალაქებს შორის, სხვადასხვა მიმართულებით, მათ შორის კულტურის სფეროში, გამოცდილების გაზიარების მზადყოფნა გამოთქვა.

ქართველი და უნგრელი ხალხების კიდევ უფრო დაახლოების მიზნით, ელჩმა თბილისში უნგრეთის დღეების ჩატარების სურვილი გამოთქვა. აღნიშნულთან დაკავშირებით, თბილისის მერმა უნგრულ დიპლომატს დახმარება და სრული მხარდაჭერა აღუთქვა.

თბილისის გამორჩეულ მერს კახა კალაძეს, ვულოცავთ დაბადების დღეს. მისი მერობის პერიოდში ჩვენს დედაქალაქში ბევრი მნიშვნელოვანი პროექტი განხორციელდა, რამაც ჩვენი ქალაქის ცხოვრება და იერსახე სასიკეთოდ შეცვალა — უფრო კოპწია და პეწიანი გახდა.

ვუსურვებთ ჩვენს მერს ჯანმრთელობას, წარმატებებს, უშრეტ ენერჯიას მის მეტად საპასუხისმგებლო საქმიანობაში, რათა კვლავაც დაუდალავად განაგრძოს ჩვენს დედაქალაქზე ზრუნვა.

ვუსურვებთ, რომ კიდევ არაერთი დაბადების დღე აღენიშნოს თავის მშვენიერ მეუღლესთან და ოთხ ვაჟკაცთან ერთად.

დაე, ქართველი ხალხის სიყვარული მუდამ თან სდევდეს.

„საერთო გაზეთის“ რედაქცია

„კოალიციური მთავრობა თუ გვეყოლება, ეს იქნება პოლარიზაციის დასასრული“, — განაცხადა საქართველოს ჭირადქცეულმა პრეზიდენტმა სალომე ზურაბიშვილმა „ევრაქტივთან“ ინტერვიუში. ეს ქვეყნის ის პრეზიდენტი, ის მთავარსარდალი, რომელიც შარშან, იუნკერების ხსოვნისთვის პატივის მისაგებად არ მივიდა, წელს კი ადარ დაპატივებს, რადგან ცხადი იყო, რომ მით უმეტეს წელს, არ მივიდოდა. მის ადმინისტრაციაში განაცხადეს, არ მიიწვიესო, მაგრამ, როგორც შარშან არ განუმარტავთ, რატომ არ მივიდა, წელს რატომღა იტყოდნენ მიზეზს, ან იმას, რომ არც წელს მივიდოდა და თავის ჭკუაზე გაკუნტრუდებო-

ტიული მთავრობის შექმნა. შემდეგ, მოსალოდნელი პოლიტიკური კრიზისის თავიდან აცილების მიზნით, ორი ან მეტი პარტია აყალიბებს კოალიციას, რომელიც საპარლამენტო უმრავლესობის ადგილს იკავებს და კოალიციური მთავრობას ქმნის.

ასე რომ, ქალბატონი ზურაბიშვილის ანტიდემოკრატიული განცხადება, რომ მისი მიზანი კოალიციური ხელისუფლების ხილვაა, რაც დაასრულებს პოლარიზაციას, მხოლოდ ბუფტურია.

არ არსებობს ქვეყანა, სადაც ნებისმიერ პარტიას არ უნდოდეს გამარჯვება და მაქსიმალურად მეტი მანდატის მოპოვება, მით უმეტეს, რომ კოალიციური მთავრობა ვინმეს

პოლიტსაქეტრს, რამდენი ქარიყლაპიაა...

არჩევნებზე ამომრჩევლებს, რომელსაც ერთი ხმა აქვს მხოლოდ, სწორედ მისი რჩეული პარტიისთვის ემეტება და ეს ნიშნავს, რომ მისი გამოხატული სურვილია, მისმა რჩეულმა პარტიამ გაიმარჯვოს დამაჯერებლად, რომ მისი სიტყვა იყოს გადამწყვეტი. ასე რომ, ვინც კატეგორიულად აცხადებს, რომ აუცილებლად კოალიციური მთავრობა უნდა იყოს, ან სრული უეცრია, ან რაღაცას გამიზნულად ურევს გარკვეული ფონის შესაქმნელად. მოკლედ რომ ვთქვათ, მანუბლოზ და გარკვეული დროისთვის გაუთვითცნობიერებელი ადამიანებით მანიპულირება აქვს დაგეგმილი.

ვენ, ეს რა ლეიბი დაგვიგეს შენი ხათითო, თაკო კი ლელავს, სად სცალია რუსთაველზე წამოსაკოტრიალებლად, მესამე კლავიატურა გაცვითა კივილ-კივილით: „ეს ბურჯანაძე, ეს „ეროვ-ნული“ ფსკერი (განსაკუთრებით ამ დღეებში მახსენდება, პუტინის მიერ ჩადენილი ნავალნის მკვლელობის დროს) აი ეს „კრუპსკაია“ მაგიდასთან რომ დაისვა ოპოზიციამ, რუსის ჯარის შემოყვანის მოსურნე („500 კაცი რომ მოკვდეს არაფერი-აო“ რომ ამბობდა, მერე მიშა გრუ-ს ჯარს ელაპარაკოს)...

ეს პუტინის იდეების გამხმრვანებელი და საქართველოსთვის უბლოკო სტატუსის შემომთავაზებელი ღიად, ეს პუტინის ვერსემდგარი

კოალიციური მთავრობის შექმნის საფუძვლები, შესაძლოა, ამომრჩევლებს უდიდეს უმრავლესობას არ ესმოდეს, მაგრამ მათგან „ნაცმოდრაობზე“ ფანატიკურად შეყვარებულ ამომრჩევლებს მხოლოდ ის ანტიერესებს, რომ ისევე იხილოს სათაყვანებელი პარტია ქვეყნის სათავეში, მათი „მიშკოები“ რომ ამბობენ, მამასაღამე, ასეა და აპყვებიან კიდეც, მათაც ეს უნდათ.

საქმე ის გახლავთ, რომ 5%-იანი ბარიერის გადალახვა რეალურად მხოლოდ „ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას“ შეუძლია და ამ შემოგდებული კოალიციური მთავრობის თემით, თავიანთი გათვლებით, ფიქრობენ, რომ საზოგადოებაში ოპოზი-

ოპოზიციის დაკრულზე მოსაქვავი სალომე

და სადმე. ეტყობა, შარშან, პოლიციის დღისადმი მიძღვნილ ღონისძიებას რომ თავი ბრიუსელში, ევროპარლამენტში გაარიდა და იქიდან მოკლე ტექსტით მიულოცა ქართულ პოლიციას, წელს აღარავინ გაუღო ევროპარლამენტში კარი და კოფორშიდა გაინაჯარდა ამჯერად.

დამდგარა და დაუჩემებია, გეგმაა, დავეწიოთ ასოცირებული ტრიოს ორ პარტიისორს, უკრაინასა და მოლდოვასო. ჯერ ამას ვინ ეკითხება ვინმეს დაწვეას და შემდეგ, რაში არიან ეს ქვეყნები საქართველოს პარტიისორები? ანდა, რატომ არავინ ეკითხება, რაში უპირებთ დაწვეას, ერთს, რომელიც კორუფციასა და სისხლში იხრჩობა, ან მეორეს — ასევე კორუფციაში ჩამხვრჩალი და გაპარტახებული რომ არის?

ვერ დავიჯერებ, რომ ამ ქალმა არ იცის და არც არავინ უთხრა, კოალიციური მთავრობა რა შემთხვევაში დგება, თუმცა არაფერი იცის, მაგნიბლობის გარდა და იქნება, არც იცის და არც არავინ უთხრა?

კოალიციური მთავრობა იქმნება მაშინ, როდესაც საპარლამენტო არჩევნების შედეგად ვერც ერთი პარტია ვერ იღებს საკმარის ხმებს და, შედეგად, საკმარისი მანდატების რაოდენობას იმისათვის, რომ ერთპიროვნულად გაიტანოს კანონბრეკტები ან დააკომპლექტოს მთავრობის შემადგენლობა. შესაბამისად, ვერ იქმნება საპარლამენტო უმრავლესობა და შეუძლებელი ხდება ერთპარ-

ტიული მთავრობის შექმნა მხოლოდ არჩევნების შედეგიდან დამდგარი მოცემულობაა.

ამ ქალს, რომელსაც ზეპარტიული თანამდებობა აქვს — მისი მანდატი კონსტიტუციაში მკაფიოდ არის განსაზღვრული და ამიტომ მაინც არ უნდა რატრატებდეს უაზრობებს, იმის ახსნაც კი არ შეუძლია, რა კოალიციაზე საუბრობს, ვისთან კოალიციას გულისხმობს და როდის. კოალიციური მთავრობა როდის დგება, განსაზღვრულია და რა გამოდის, შიდა კოალიციაზე საუბრობს? შიდა კოალიცია ისედაც აქვთ, ეს მთლიანად „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობაა“, რომლებიც ხან ფანატიკურ ფანატიკურ დარბიან ერთმანეთის სადიდებლად, ხან ღობის გადაღმაგადმოღმა და ხან სალომეს ყავახანაში კრუასანებზე და მაინც „ლლებედ, რაკ და შჩუკა“ სჭირთ, მაგაზე თუ ამბობს, სხვა საკითხია.

ამ განხილვაზე — ლყკას უთქვამს „იმ დროს“, ჩვენს პოლიტსამეულს კრილოვის იგავი „ლლებედ, რაკ და სუკა“ დაედო საფუძვლად. ლლებედ (გედი) თვითონ ყოფილა, რაკ (კირჩხიბი) — „გირჩი“ ჯაფარიძისებრი და სუკა (კრილოვთან — ქარიყლაპია) — ვამაძე „ინვესტიციებშიშვიდევი“. „სუკა“ კარგია! არ გვაქვს III-ს ანალოგი შესატყვისი ასო-ბგერა ქართულში და რა ექნა ლყკასაც, სუკა გამოვიდა.

ისე, რომ გადახედო ქართულ

„მუსტანგდამწვარები“ ამბობენ, საქართველოს საზოგადოება ემხრობა კოალიციურ მმართველობას და ახლა არის ისტორიული შანსიო. თანო, ოპოზიციურ საქეტრში მიმდინარეობს კონსულტაციები და განიხილება, რამდენ ადგილს სთავაზობენ „ლელოსო“, მაგრამ ვგ კი არ არის ვინმესთვის მთავარი, ჩვენი პრიორიტეტია თბილისის შემთხვევაში „მარშალის გეგმაო“. ჩვენ არ ვართ პოლიტიკაში თანამდებობებზე, რომ პრივილეგიებზე ვიზრუნოთ, ვგ არ არის ჩვენი ინტერესი, ჩვენი პროგრამის განხორციელება გვინდა, სულ ვგ არისო. რეებს მიედ-მოედება ეს ყმაწვილი, რას ჩივის და რა უნდა, ვერაფერი გავიგე მისი მეტყველებიდან. ახლა ამას არ უნდა მიაზილო ყბებში იმ დამწვარი „მუსტანგის“ გასაწმენდი კარბურატორი?

ამ ლელომოსასაპობის ამბავი ასეა: ჭიჭია და ბიჭვია კოსმოსში რომ არიან და ჭიჭია ეუბნება, პრიბორიო. ბიჭვია პასუხობს — 26-ო. რაის 26-ო?! აბა, რაის პრიბორიო?

კოალიციური მთავრობა არის ერთადერთი გამოსავალი, რომ ამ ქვეყანაში დასრულდეს ერთპარტიული მმართველობა და შეიცვალოს პოლიტიკური ძალაუფლებათ, — ჭკუა დაგვარია საეჭვოდ ფხიზელმა თეონამ. მისმა ჯგუფელმა მითხრა, გადასარევი გოგოა, ჭკუით გატენილი და აბა, სხვა რა ვიფიქრო?

ამასობაში თაკოს ლეიბზე მაწანწალა ძაღლები იძინებენ და ლოცა-

„ვასალი“ რომ დაისვა მაგიდასთან ოპოზიციამ, აი მაშინ ვთქვი — დაღმართით წავა პროცესი თქო და ასეც მოხდა.

ხალხი ბრძენია, არიან „პოლიტ პუტინკები“, რომელთა გამოჩენა და „დამოდღვრა“ ტვ ეკრანიდან ხალხს არ უნდა აკადრო. 21-ე საუკუნეა გარეთ, უბრალოდ თავმოყვარეობის და ეროვნული ღირსების საქმეა... თუ არ „გავუნდით“ მართლა!

ვიღაცამ მწარედ იხუმრა, „ნაც-მოძრაობამ“ ლეღვის ფოთლებად „ლელიო“ და გახარია აიფარა და რადიკალიზმი არ გამოუჩნდათო, პოდა, დავანებოთ ყველას ჩამოთვლას თავი, რადიკალიზმი მაინც ყველას უჩანს.

თვით სალომე ზურაბიშვილი ვისთან ერთად მოიაზრებს თავს, ნათელია. ცხადია, მის გადამრჩენელ „ნაციონალურ მოძრაობასთან“, რადგან მათი ხმები რომ არა კენჭისყრის დროს, ეს ორივე ფეხით „კოჭლი იხვი“ პოლიტიკურ სამარეში იწვებოდა. ასე რომ, ეს ერთობა, უნდათ თუ არა, უკვე გაფორმებულია, მით უმეტეს, რომ სალომეს იმედი აქვთ, ჩვენს მიშას შეიწყვალესო. შესაბამისად, მის გვერდით მოიაზრება ვითომ დაშლილი და გათითოკაცებული ტიკლი-მიკლი პარტიები, იგივე ნაცები ძველი სახეებითა და თვალთხარია ახალი გახარიათი — ესენი ხომ ყველანი მიშას დაკრულ „ახ, სირუმ სირუმის“ პანგზე „ტი ყ მენე პიდმანულა“-ს ცეკვავენ.

ციის მხარდამჭერთა რიცხვს გაზრდიან — კოალიციური მთავრობა ხომ ქვეყნის გადამრჩენელი იქნება.

ამომრჩევლებს, რომელიც იმდენს ვერ ხვდება, რომ ახლა მრავალ, უპირველესად კი ომის უზედურებას არის გადარჩენილი და რადიკალისგან მხსნელად მისთვის აბსოლუტურად გაურკვეველი რაღაც კოალიციური მთავრობა უნდა, რომელიც „ომის პარტიის“ ბაზაზე უნდა შეიქმნას მავანთა ოცნებით, რაც უნდა ელაპარაკო, ვერაფერს გააკვებინებ, გულითაც რომ მოინდომო.

ალეკო ელისაშვილმა თქვა: „ქართული ოცნება“ მოგვიგებს ყველას, პატარა ბავშვებივით, ტაკოზე რომ გატყევენ, ასე დაგვტყევენ, თუ ასე გავაგრძელებთო. „თუ“ სრულიად უმართებულად თქვა ბატონმა ელისაშვილმა, რადგან ისე აგრძელებენ კი არა, უარესი წამოიწვეს.

სალომე ზურაბიშვილის გზავნილი ოპოზიციისთვის, მისი (მავანთა დავალებით) აზრით, ალბათ, წინასაარჩევნო ტაქტიკის ნაწილია, რაც ოპოზიციურ ფლანგს გააძლიერებს. თუმცა, როგორც ჩანს, რადიკალურად განსხვავებული პოზიცია აქვთ ოპონენტებს — 5%-იანი ბარიერის და ბლოკების აკრძალვის პირობებში ოპოზიციის დიდი ნაწილი აღიანსების შექმნას ემხრობა და ოპოზიციურ ფლანგზე ხმების დაკარგვის თავიდან აცილების გზებს ეძებს.

მაია ჭმელიძე

უკრაინისა და საქართველოს ნატო-ში განხილვისა და რუსეთის კონფლიქტის გაღვივებას შეუწყობს ხელს

გვესაუბრება პოლიტოლოგი, ფსიქოლოგი რამაზ სამხარაძემ:

— ბატონო რამაზ, როგორ შეაფასებთ ირაკლი კობახიძის ბრიუსელში ვიზიტს?

— ბრიუსელში ირაკლი კობახიძემ მალაღობა დონის შეხვედრები გამართა, რაც მნიშვნელოვანია. მართალია, რეფორმების გატარებაზე, ცხრა დათქმის შესრულებაზე მიგვიჩვენებს, მაგრამ, მეორე მხრივ, ახალი პრემიერის მიმართ მაქსიმალურად დადებითი დამოკიდებულება იგრძნობოდა. და რაც საყურადღებოა, კობახიძე ცალ ფეხზე ნამდვილად არ იდგა.

— თბილისში კობახიძეს „მეგობრივი ცოდვები“ გაუხსენა: ახლა აღარ უნდა დასავლეთს ჩვენი ომში ჩართვაო? ნაცვლიშვილმა, კობახიძის ორმაგი სახე რუსეთის სტილიაო.

— სხვა რა მისია აქვს ამ ოპოზიციას — საყვედური, ქილიკი, კრიტიკა ხომ უნდა გააუღერონ?! დასავლეთს საქართველოში თავისი ინტერესები აქვს. დღევანდელი ვითარება შეცვლილია. მანამდე რა იყო? — საფრანგეთის პრეზიდენტის პირით გვითხრეს, საქართველო ვეროპისგან შორს არისო და შედეგად, არც კანდიდატის სტატუსი მოგვცეს. ამიტომ ორმაგი სტანდარტის მხოლოდ რუსეთზე მიბმა ოპოზიციის მხრიდან ძალიან მარტივი სვლაა. ამერიკა რუსეთთან ურთიერთობაში ორმაგი სტანდარტებით არ მოქმედებს, როცა ერთი ხელით უკრაინას იარაღს აწვდის, მეორე მხრივ კი, ამბობს, რუსეთის დაშლა არ შეიძლებაო?! ეს ორმაგი სტანდარტი კი არა, უფრო რეალიზმია — როცა ურთიერთობა ითხოვს, ყველა პოლიტიკოსი მანევრირებს.

როცა ხელისუფლება დასავლეთს საქართველოს ომში ჩართვის მცდელობაში ადანაშაულებდა, ეს მოსაზრება პაერიდან არ მოსულა: გამუდმებით გვსაყვედურობდნენ, სანქციებს გვიწესებდნენ, გვემუქრებოდნენ და განხილავდნენ გონივრული ეჭვი, რომ ეს იყო ზეწოლა, რათა ომში ჩავებით. ასეთი ზეწოლა ახლა შეწყდა.

— ზეწოლა კი შეწყდა, მაგრამ ომში ჩართვის საფრთხე გაქრა?

— ამ ეტაპზე, კი, მაგრამ რუსეთ-უკრაინის ომს მარტივი და სწრაფი დასასრული არ უჩანს. როგორც ამ სფეროს ექსპერტები ამბობენ, ომი კიდევ დიდხანს გაგრძელდება. ამ ფონზე როგორ შეიცვლება ვითარება, არავინ იცის. შეიძლება, ისევ აქტუალური გახდეს საკითხის წამოჭრა, — რაც მეტი ფრონტი გაიხსნება, მით უკეთესიო. დასავლეთმა ჩვენ მიმართ მიდგომა რომ შეცვალა, აქ მნიშვნელოვანი ერთი გარემოებაა — ჩინეთიდან ტვირთების გამოტარება საქართველოს გავლით ხდება. ახალი ფრონტის გახსნა იმ ტერიტორიაზე, სადაც ვეროპისკენ მიმავალმა ტვირთმა უნდა გაიაროს, დასავლეთს აღარ აწყობს. სანამ ეს ფაქტორი იმოქმედებს, დასავლეთისთვის საქართველოში მშვიდობა და სტაბილურობა ძალიან ძვირფასი იქნება.

— ბატონო რამაზ, საქართველო აღარ არის რეგიონი პარტნიორი. წელს ბრიუსელში ჩვენი დელეგაცია კანდიდატის სტატუსით პირველად იმყოფებოდა, რა მნიშვნელობა აქვს ამას ქვეყნისთვის?

— სწორედაც რომ ამ კუთხით აქვს უზარმაზარი მნიშვნელობა — დახმარებები, რასაც კანდიდატის სტატუსის მქონე ქვეყნის რანგში მივიღებთ, იქ გამართულ ორმაგ შეხვედრებზე მსჯელობის, შეფასებისა და ხელმოწერის საგანი გახდება. დიახ, კანდიდატის სტატუსი ვეროპის მხრიდან გარკვეულ დახმარებას გულისხმობს, რაზეც საქართველომ თავისი დამოკიდებულება გამოხატა.

— ბორელიმ აღნიშნა: საქართველო ვეროპისთვის საგალი გზისკენ წარმატებით მიიწვესო, თუმცა, აქ ყოფინასა მოსწავლე-პროფესორის მაგალითი მოგვიყვანა. რა ეტაპზე გადავიდეთ?

— ბორელის რიტორიკა საქართველოს მიმართ იცვლება. ქედმაღლური დამოკიდებულება, რაც აქამდე იყო, მცირდება და რეალიზტურს

უახლოვდება, რაც თავად ვეროპის ინტერესებია.

— ვეროპისთვის აღნიშნა, რომ კობახიძე კონსტრუქციული, შედეგზე ორიენტირებული, დისციპლინირებული ახალგაზრდაა. ეს დიპლომატიური ენა რეალურ კეთილგანწყობაზე მიანიშნებს?

— რა თქმა უნდა, დიპლომატიური ენა ჩვენ მიმართ კეთილგანწყობაზე მიუთითებს. შევასწავლოთ, რომ ანალოგიურ ვითარებებს დარბაზების მიმართ ნაკლებად იყენებდნენ. დარბაზი უფრო კახური პირდაპირობით გამოიჩინოდა. ალბათ, ამ ყველაფერს ერთგვარი სტილის-ტური თავისებურებები ახლავს, რაც დასავლეთისთვის ზოგჯერ მნიშვნე-

ლოვანია. ჩვენ გგონია, რომ დასავლეთი ყველაზე დიდ ყურადღებას შინაარსს აქცევს, მაგრამ ეს მცდარი შთაბეჭდილებაა. ვეროპა პიროვნებაში ყურადღებას აქცევს სტილს, გარეგნულ, ფორმალურ მხარეს. დასავლეთთან დიალოგში ხშირად სწორედ ამ მომენტებს აქვს მნიშვნელობა. ანუ, კობახიძის სტილი ქართველებისთვის უფრო მომგებიანია, რადგან ეს დასავლეთისთვის მისაღებია.

— თბილისში სხვა რომ ველაფერი დაიწუნა, დაიჩვილა, რა უნდა იყოს კობახიძის ორბანთან — პუტინის მეგობართან, რატომ მიუხედავად არ ჩავიდეთ?

— ჯერ ერთი, მიუხედავად ქართული წარმომადგენლობა იმყოფებოდა. ანუ, თითქოს საქართველო რადარებიდან გაქრა, ვითარების ასე წარმოჩენა, უმეტესაა. მეორე მხრივ, მიუხედავად კონფერენციის კონტურები არ იყო იმდენად აქტუალური და მკვეთრი, რამდენადაც ბრიუსელში გამართული შეხვედრე-

ბი. მით უმეტეს, რომ ორბანი ბოლო ხანებში მნიშვნელოვანი ფიგურა გახდა. დააკვირდით ვეროპის რეაქციას ორბანთან მიმართებით და თავად უნგრეთის პრემიერის დამოკიდებულებას ვეროპულ პროცესებზე. საქართველომ ორბანთან ისე ურთიერთობა უნდა მოახერხოს, რომ ჩვენი ვეროპისკენ სვლა არ დაზიანდეს. რადგან, რაც ორბანს მახატია, მამიძეცაა საქართველომ არ მახატო. მეორე მხრივ, საინტერესო პროცესი მიდის კონსერვატივების მომხრეობასთან დაკავშირებით. ლაპარაკი იმაზე, რომ ორბანი პუტინის მეგობარია, პოლიტიკაში ყოფილი დამოკიდებულებების შემოტანა, რაც ისევ

დაბალი რანგის პოლიტიკური ანალიზია. ოპოზიციამ იმასაც იხანის, ჩინეთი რუსეთის მეგობარიაო. დიახ, ჩინეთთან ურთიერთობის გამო ამ კუთხითაც გვაკრიტიკებდნენ — ხელისუფლება პუტინის მეგობრებთან ამარაგებს ურთიერთობასო. და რას ვხედავთ? — ჩინეთის სამმა დიდმა ბანკმა რუსეთს საბანკო ოპერაციების ჩატარებაზე უარი უთხრა. ვხედავთ იმასაც, რომ ნელ-ნელა, რუსეთიდან გამოიძინარე, მსოფლიოში „ჩინური თემა“ კიდევ უფრო იძაბება. ანალიტიკოსები ამბობენ, რომ გამორიცხული არ არის, რუსეთსა და ჩინეთს შორის ომი დაიწვოს, რადგან რუსული ტერიტორიების საკითხი, რომელსაც ჩინეთი ეპატრონება, სულ უფრო მწვავედება. ყოფილა ჩინეთი რუსეთის მეგობარი? ორბანის პუტინთან მეგობრობას რაც შეეხება, ამ დროს რეალურად ორბანი რა პოლიტიკასაც ატარებს, ეს პირდაპირ ტრამპისას ეხმარება. რაღა პუტინთან, ტრამპთან მეგობრობა წამოსწიონ წინ. მაგრამ ოპოზიციას პუტინთან მეგობრობაზე ხანგასმა პოლიტიკურად აწყობს, თორემ ჭეშმარიტება სად არის, როცა პოლიტიკოსები ლაპარაკობენ, ამას მნიშვნელობა არ აქვს.

— ჩინეთის აუგად მოხსენიება ტაივანიდან დაფინანსებული არასამთავრობოების მიერაც ხდება. რა როლი აქვს უცხოურ ფულის ქართულ პოლიტიკაში?

— ეს გასაკვირი არ არის. პატარა ქვეყნებს არ აქვს სათანადო პირობები, რათა პროცესების მართვა საკუთარი ფულით მოახერხოს. უცხოური ფულის თემა კიდევ დიდხანს იარსებებს. მაგრამ მთავარი ის არ არის, შემოდის თუ არა ქვეყანა-

ში უცხოური ფული. ამ პრობლემა ასე იოლად ვერც გადაჭრი — თუ ოფიციალურ გადარიცხვებს ჩაკეტავ, ფული არაოფიციალური გზით მაინც შემოვა. მთავარია, მანევრირება მოახერხო და ამ ფულით გასაკეთებელმა საქმემ მიზანს ვერ მიაღწიოს. მაგალითად, თუ ფული საბოტაჟისთვის იხარჯება, ეს აღიკვეთოს და ა. შ. ასე რომ, უცხოური ფულის შემოდინებას ვერ გადაუჭრებთ, მაგრამ მისი შედეგები შეიძლება თავიდან ავიცილოთ, თუ სახელმწიფო ნორმალურად იმუშავებს.

რაც შეეხება კონკრეტულად ტაივანურ ფულს, რაც ეს ამბავი გაიკვავა, დაფინანსებულია მიერ გაკეთებულმა საჯარო განცხა-

დებებმა ფასი დაკარგა. ანალოგიური გაუკეთეს ადრე კიდევ ერთ ოპოზიციონერს, რომელიც ფულს რუსეთიდან იღებს. იგი ენერჯიული ოპოზიციონერია, მაგრამ ისეთი აქტიური და მანქანებზე გადამხტომი, როგორც ადრე იყო, აღარ არის. ფაქტების გამოხედავით ეს ხაზი ჩააქრეს. ასე რომ, ფულს ვერაფერს უნამ, მაგრამ ქვეყანამ უნდა იბრძოდეს, რომ ამ ფულით დაფინანსებულია ორგანიზაციებმა თავისი ვერ გაიტანონ.

— ისევ ბრიუსელს დაუბრუნდეთ, სადაც მოლაპარაკებების გახსნის კუთხით წინ მნიშვნელოვანი ნაბიჯი გადავდეთ, რითაც ოპოზიციამ აღფრთოვანდება.

— ოპოზიციამ ვერაფრით შეეგუა, რომ სიტუაცია შეიცვალა. როგორც აღვნიშნე, ამის მთავარი ფაქტორი ჩინეთიდან საქართველოს გავლით ვეროპისკენ გასავაზენი ტვირთების ტრანზიტია. ადრე ოპოზიციის რეპლიკები, დასავლეთში ჭრიდა — იქ რაღაცას დააბრუნებდნენ, მერე ვეროპელი პოლიტიკოსებიც ექოსავით იგვივს იმეორებდნენ და საქართველოში პანიკა იწყებოდა. დღეს ოპოზიციამ ისევ ცდელობს, მონასტერი არიოს, მაგრამ დასავლეთში მათ სიტყვას ფასი აღარ აქვს. ოპოზიციამ ის როლი, რაც საქართველოში დასავლეთის პოლიტიკის შემუშავება იყო, დაკარგა.

— ოპოზიციის წინასაარჩევნო კამპანიას როგორ შეაფასებთ? თუკი ადრე იძახდნენ: ჩვენ დასავლურ კურსს ვატარებთ, ხელისუფლება კი — რუსულსო, ახლა აქცენტს სოციალურ თემებზე აკეთებენ. რატომ შეცვალეს რიტორიკა?

მზვანა და მემარსხენა პოლიტიკურა კლასა ევროპის ოცნება გააუპატიურა

რა ანტიევროპული და რა ანტიდასავლური დეზინფორმაციული კამპანიაა, რა დაიწვლა ბორელმა, ან რას ჩიოდა ვიოლა ფონ კრამონი, რა ჩაუფლავდა „ოცნებას“, რას გვემართლებიან? რაც ძალი და დონე აქვს საქართველოს მთავრობას, ევროპისკენ მიისწრაფვის და თვითონვე აღნიშნა რომელიცა ევროპელმა, თბილისში რომ ჩამოვედი, ევროკავშირის დროშების სიმრავლე დაინახე, რაც ევროპისკენ სწრაფვას ნამდვილად ადასტურებსო და მუდამ ჩვენ რომ გვარიგებენ, ერთხელ აქედანაც ვურჩევდი — თავისივე „დასავლელებს“ მიხედონ. თვითონ დულან შიგნით, გარეთ კი იმდენი ორთქლი გამოდის, ვეჭვობ, სხვაზე გადასახმელი ანგლოსაქსური მდულარე თავადვე არ გადაესხათ...

ისეთი ამბავი გაუდით, საიდან დავიწყო, არ ვიცი...

დიდი ბრიტანეთის ყოფილი პრემიერ-მინისტრი ლიზ ტრასი: „ჯო ბაიდენი თეთრი სახლიდან არის გასაგდები. მე დიდი ბრიტანეთის მინისტრთა კაბინეტში როგორც ტრამპის, ისე ბაიდენის პრეზიდენტობის დროსაც მიმუშავია. შემძლია ფოტო, რომ დასავლეთი უფრო დაცული მეგულებოდა როდესაც ტრამპი იყო პრეზიდენტი. რა თქმა უნდა, თეთრ სახლში „რესპუბლიკელი“ პრეზიდენტი უნდა დაბრუნდეს. საქმე მხოლოდ ის კი არ არის, რომ ეს ამერიკას ძალიან სჭირდება. არა, ეს სასწრაფოდ სჭირდება მთელ თავისუფალ სამყაროს, იმიტომ, რომ, მოგწონთ თუ არა ეს, აშშ არის თავისუფალი სამყაროს ლიდერი“.

ბუნდესტაგის ყოფილი დეპუტატი, გერმანელი პოლიტიკოსი სარა ვაგენკეხტი („გერმანიის ხმა“): „თუ აშშ თქვენი მოკავშირეა, მაშინ მეტი მტერი თქვენ არ დაგჭირდებათ“.

ცალკე ბრიტანელ ყოფილ პრემიერ-მინისტრ ბორის ჯონსონსა და ამერიკელ ჟურნალისტ ტაკერ კარლსონს შორის დაიწყო სიტყვიერი ომი. კარლსონ-

მა განაცხადა, რომ ჯონსონმა, ჟურნალისტისგან ინტერვიუში მილიონი დოლარი მოითხოვა, რომელიც რუსეთისა და უკრაინის ომის თემაზე წარიმართებოდა. თავის მხრივ, ჯონსონმა კარლსონი „ტირანის საყრდენად, დიქტატორის დიქტოფონად და ჟურნალისტისკის მოღალატედ გამოაცხადა. ტაკერ კარლსონს სიცილადაც არ ჰყოფნის ჯონსონის გაწინააღმდეგე დასცინის, მე კრემლის იარაღს თუ რაღაც მსგავსს მიწოდებს და რადგან მუდმივად მგმობს, როგორც კრემლის იარაღს, ამიტომ მოვითხოვე მასთან ინტერვიუ თუმცა გადმომცეს, რომ ეს მილიონი დოლარი ეღირებოდა. კარლსონი დასცინის მისტერ ჯონსონს, რომლის ნამდვილი გვარ-სახელია ალექსანდრე ბორის დე პეფეფელ ჯონსონი. „მისი სახელი ნამდვილად არ არის ბორისი... მისი სახელია ალექს ჯონსონი. ის საკუთარ თავს ბორისს უწოდებდა სკოლაში. კაცი, რომელიც საკუთარ თავს ბორისს უწოდებს, მე მაღანაშაულებს?“

უნგრეთის საგარეო საქმეთა ვაჭრობის მინისტრი პიტერ სიარტო: „ჩვენ არ გვჭირდება აშშ-ის კონგრესის დელეგაციების მიერ ჩატარებული ლექციები იმის თაობაზე, თუ რა უნდა გაკეთდეს, ან რა არ უნდა გაკეთდეს უნგრეთში. ახლა სიტუაცია იმგვარია, რომ ამას უნგრელი ხალხი გადაწყვეტს, ჩვენ კი განვახორციელებთ.“ სიარტომ ასევე აღნიშნა, რომ გადაწყვეტილება, არ მიეღოთ აშშ-ის დელეგაცია სამთავრობო დონეზე, სწორი იყო იმ თემებიდან გამომდინარე, რომლებიც კონგრესის დელეგაციის წევრებმა წინა დღეს პრესკონფერენციაზე წამოაყენეს, რადგან მათ აშკარად სურდათ უნგრეთის საშინაო პოლიტიკისა და ევროკავშირის საკითხების განხილვა. სიარტომ განაცხადა, რომ ეს მათი (აშშ-ის) საქმე არ არის.

ბელგიელ ევროპარლამენტარ ტომ ვანდერდისშს ევრო-

პარლამენტის პრეზიდენტმა რობერტა მეცოლამ მას შემდეგ გამოუცხადა საყვედური, რაც მან ევროკავშირის კომისარ ილვა იოჰანსონის მოწოდებას, მიგრანტებით მომხდარიყო ევროპის კლებადი მოსახლეობის კომპენსირება, „ორგანიზებული რეპოპულაცია“ უწოდა. ამის გამო მის წინააღმდეგ გამოძიებაც ჩატარდა სიძულვილის ენის საგარეულო გამოყენების ბრალდებით. ტერმინი „დიდი ჩანაცვლება“ სულ უფრო ხშირად ისმის და მიემართება დიასპორების პოლიტიკისკენ, რომელიც დასავლეთის ლიბე-

ფასეულობების მატარებელია. მას მიაჩნია, რომ ნირედლანდებმა თვითონ უნდა აკონტროლოს საკუთარი საზღვრები, ფული და კანონები და ამიტომ, ევროკავშირიდან გასვლაზე რეფერენდუმი უნდა ჩატარდეს. ასევე, მას საჭიროდ მიაჩნია, რომ მთავრობამ დაფინანსება უნდა შეუწყვიტოს ყველა ტიპის მემარცხენე პოლიტიკურ აქტივობებს, მათ შორის, „გენდერულ საკითხებზე, კლიმატის სიგიჟეებსა და მრავალფეროვან სისულელეებზე“;

მატეო სალვინი, გეროლდ ანემანსი, ტინო ზრუპალა, კოს-

გვაქვს ისტორიული შესაძლებლობა, რომ ჯერ სალხინებელში გადავინაცვლოთ, შემდეგ კი სამოთხეში. ამას მხოლოდ საერთო ძალისხმევით მივაღწევთ.“ ამ მიზნის მისაღწევად სალვინი მოწოდებით გამოვიდა, რომ ბრიუსელში დიდი მემარჯვენე კოალიცია შექმნან.

ამ ადამიანებმა მიიღეს საარჩევნო პროგრამა „ფლორენციის მანიფესტი ხალხებისა და ქვეყნებისთვის“, რომელშიც ნათქვამია, რომ არა მხოლოდ ინდივიდებს, არამედ ქვეყნებსაც აქვთ უფლებები. პროგრამაში გაკრიტიკებულია ციფრული სერვი-

რალურმა მთავრობებმა მიიღეს, თუმცა ამ ტერმინის გამოყენებისთვის პოლიტიკურ ფიგურებს სჯიან.

იტალიის ვიცე-პრემიერ მატეო სალვინის პარტია და ევროპიდან 14 სხვადასხვა სუვერენული პარტია, მათ შორის: მარინ ლე პენის პარტია „ეროვნული გაერთიანება“, „ალტერნატივა გერმანიისთვის“, „ავსტრიის თავისუფლების პარტია“, გერტ ვილდერსის „თავისუფლების პარტია“, რომელმაც ცოტა ხნის წინათ ნიდერლანდებში ჩატარებულ საპარლამენტო არჩევნებში გაიმარჯვა, პორტუგალიიდან პარტია „ჩეგა“, პოლონეთიდან „კონფედერაცია“, „დანისის სახალხო პარტია“, „ესტონეთის კონსერვატიული სახალხო პარტია“ და ახალი პოტენციური წევრები რუმინეთიდან და ბულგარეთიდან, ცოტა „აჯანყებული“ არ არის.

„ჩვენთვის სასწორზე (ევროკავშირის არჩევნები) ხალხისთვის ძალაუფლების დაბრუნება დევს“, — განაცხადა მარინ ლე პენმა ვიდეომართვაში და მაკიაველის სიტყვები მოიშველია: „ტირანების შექმნილი საუკეთესო ციხესიმაგრე ხალხის უმოქმედობაა.“

ნიდერლანდების საპარლამენტო არჩევნებში „თავისუფლების პარტია“ გაიმარჯვა, რომლის ლიდერი გერტ ვილდერსი სასტიკად ეწინააღმდეგება უკრაინისთვის დახმარების გაწევას და ტრადიციული

ტადინ კოსტადინოვი, ჯორჯ სიმონი: „ევროპელებს ექნებათ არჩევანი. ერთ მხარეს თავისუფლებაა, მეორე მხარეს კი შიში; ერთ მხარეს უფლებები და სამუშაო ადგილებია, ხოლო მეორე მხარეს — ექსტრემიზმი... ქალები და მამაკაცები დაამარცხებენ იმ გიგანტს, რომელიც ევროპის ბიუროკრატიული რეალობა! ჩვენ არ გვეშინია! ჩვენ ევროპას არ ვუპირისპირდებით, პირიქით, მას ვუჭერთ მხარს. მწვანე და მემარცხენე პოლიტიკურმა კლასმა ევროპის ოცნება გააუპატიურა. ყველამ, ვინც კრიტიკულად არის განწყობილი ევროკავშირის მიმართ, ერთმანეთთან უნდა ითანამშრომლოს. გაერთიანებულ და კონსოლიდირებულ მემარჯვენე ცენტრს შეუძლია გაიმარჯვოს და ბრიუსელი იმ ადამიანებისგან გაათავისუფლოს, რომლებიც უკანონოდ არიან ამ ქალაქში მოკალათებულები და თავიანთ ინტერესებს ახორციელებენ. გადაწყვეტილებები, რომლებიც გავლენას ახდენენ ჩვენს ქვეყნებზე, ისეთმა ადამიანებმა უნდა მიიღონ, რომლებიც კარგად იცნობენ მათ და უყვართ. არ გვინდა გლობალისტური ევროპა! ჩვენს უკან ათობით მილიონი ევროპელი დგას. მილიონობით ევროპელი, რომლებსაც არ სურთ, საკუთარ სახლებში სტუმრები იყვნენ. ჩვენ სოლიდარობას, უსაფრთხოებას, თავისუფლებასა და საკუთრებას ვუჭერთ მხარს. ჯოჯოხეთში ვართ, თუმცა,

სების აქტი, რომელიც ინტერნეტში სიტყვის თავისუფლების შეზღუდვას ითვალისწინებს; ასევე, „მწვანეთა“ დღის წესრიგი, რომელიც იწვევს ფსების ზრდას და ზიანს აყენებს ევროპის მრეწველობას; რომ, ევროპული ინსტიტუტები გამჭვირვალობის საშინელ ნაკლებობას განიცდიან; ისინი ამბობენ, რომ უნდა შეიცვალოს ხელშეკრულებები და შექმნას ევროპის „სუპერსახელმწიფო“.

უყურებს ამ ევროპულ ბაკქანაღიას სხვაც და აგერ, დიმიტრი მედევედევმა უკვე საქვეწოდ დაწერა, რომ დასავლეთისგან რუსეთის სრული იზოლირების მომხრეა, რადგან ვერ ხედავს აზრს, რატომ უნდა იყოს რუსეთი ისეთ არაფრისმომცემ საერთაშორისო ორგანიზაციებში, როგორც თუნდაც გაერო, რომლის მიზანი რუსეთის განადგურებაა; რა აზრი აქვს ისეთ ცრუ „საერთაშორისო სამართლის პრინციპების“ აღიარებას, რომელიც მხოლოდ ამერიკელების ინტერესებს ემსახურება; რა აზრი აქვს დიპლომატიურ ურთიერთობებს ისეთ ქვეყნებთან, რომლის მიზანი შენი ქვეყნის მტრობაა და ა. შ.

ჩამონათვალი ვრცელია, თუმცა საინტერესო და საგულისხმოც კი...

ჩვენს სანუკვარ ევროპაში კი, ნეტავ, მართლაც რა ხდება ისეთი, რაც თვით ევროპელებსაც არ მოსწონთ?!

აიაა ჭილიძე

ლიზ ტრასი
 ჰო ბაიდენი გასაგდებია, თეთრ სახლში „ჩანაცვლები“ უნდა დაბრუნდეს

დღევანდელი ოპოზიცია გვი-პოლიტიკური პარტიების ნაზავი...

ოპოზიციის ჩრდილოვანი კაბინეტი — რას გინახავს, ვლად ნახავს

ეს ყველაზე ბნელი წარმოსახვითი სიზმრის სიუჟეტია. ოპოზიციისთვის ჩრდილოვანი კაბინეტი ეს არის — რაც გინახავს, ვლად ნახავს. ეს არის ბნელი ტკბობის ცოდვა. მათი უკან დაბრუნება უტოპიაა. მთავარია, თავად „ქართულმა ოცნებამ“ არ შემოიფარგოს ისინი პოლიტიკურ სარბიელზე. თუმცა ამის ფონზე, რა ზეწოლასაც საქართველო დასავლეთისგან განიცდის, შეუძლებელი არაფერია. აპრილ-მაისში უკვე გვეცოდინება, რა გზას ადგას ხელისუფლება. თუ „ქართულ ოცნებას“ და ნაცებს შორის ზღვარი წაიშლება და მმართველი ძალა საკუთარი კეთილდღეობის გადარჩენის მიზნით, ძალაუფლებას მთელი ერის წინააღმდეგ „ნაც-მოდრობას“ გაუფოფოს, ის ხალხის მხრიდან რისხვას მიიღებს. საზოგადოება არ დაუშვებს ისეთი არჩევნების ჩატარებას, რომელშიც „ნაცმოდრობის“ სრული რეაბილიტაცია მოხდება.

ეს ოპოზიცია კი არა, სინამდვილეში, თხუთმეტი გეიპოლიტიკური პარტიის ნაზავია, რომელიც ცდილობს, თავისი პატრონის — გლობალური დასავლეთის მხრიდან ლეგიტიმაცია მიიღოს. ეს ძალიან სევდიანი და თან, კომიკური სანახაობაა — მარგინალური თხუთმეტი გეიპოლიტიკური პარტია მარტივ მამრავლებად იშლება. ცდილობენ, საკუთარი თავი სერიოზულ ძალად წარმოაჩინონ. რეალურად, ჩრდილოვანი კაბინეტის დაკომპლექტება მაშინ არის გამართლებული, როცა გუნდს, საზოგადოების მხრიდან, მყარი, სტაბილური მხარდაჭერა აქვს. ნაცები და მისი გამონადენები კი კომიკურ მდგომარეობაში არიან — ამ ადამიანებს უკვე ყავლი გაუვიდათ. შეუძლებელია ქართულ პოლიტიკაში ოცდაათი წელი ბარამიძეს უყურო. ისინი კოლექტიური ბარამიძეები არიან, რომელთაც ხელი სისხლში აქვთ გასვრილი და ადამიანების მიმართ ყველაზე მძიმე ჰუმანიტარული სამართლით გათვალისწინებული ნორმების ხელყოფაში არიან გაწაფულნი. მათ სურთ, დასავლელი პარტნიორების მხარდაჭერით, „ქართული ოცნება“ დააჩოქონ და აიძულონ, ნაცებთან ერთად კოა-

ლო უბრალოდ ტერიტორია უნდა ყოფილიყო, რომელსაც დასავლეთი თავისი გეოსტრატეგიული, გეოეკონომიკური და გეოპოლიტიკური ინტერესებისთვის გამოიყენებდა. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ადრე ბრიტანეთის იმპერია რუსეთის აღმავლობას ყოველთვის განიცდიდა. უკრაინაში მიმდინარე პროცესები სწორედ ამის დასტურია.

ამ და სხვა პოლიტიკურ საკითხებზე გვესაუბრება დამოუკიდებელი უფლებადამცველი, ყოფილი პარლამენტარი **დომიტრი ლორთქიფანიძე**:

ლიცია შეკრან. ისინი, ფაქტობრივად, გლობალური დასავლეთის თვალში დემონსტრირებას ახდენენ, თუ როგორი ერთგული ყმები, მონები არიან, რომლებიც ყველა დაკვეთას მორჩილად ასრულებენ. მათ პირველი „გამოცდა“ მაშინ

საუდის არაბეთში, არაბეთის გაერთიანებულ საემიროებში, ირანში სწორედ ამის ნათელი დადასტურებაა. ამას ხაზი შემთხვევით როდი გაუუსვი — ახალი რეალობა შესაძლებლობას გვაძლევს, დასავლური დიქტატისგან, ერთპიროვნული

ლო უბრალოდ ტერიტორია უნდა ყოფილიყო, რომელსაც დასავლეთი თავისი გეოსტრატეგიული, გეოეკონომიკური და გეოპოლიტიკური ინტერესებისთვის გამოიყენებდა. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ადრე ბრიტანეთის იმპერია რუსეთის აღმავლობას ყოველთვის განიცდიდა. უკრაინაში მიმდინარე პროცესები სწორედ ამის დასტურია.

სხვა საკითხია, რომ უკრაინაში მოვლენები ისე არ განვითარდა, როგორც მაგანს ვაშინგტონში, ბრიუსელსა თუ ლონდონში წარმოედგინა. რუსეთი ზეწოლას მედგრად უძლებს მაშინ, როცა ორმოცდაათი სახელმწიფო რუსეთის წინააღმდეგ ბრძოლაში აქტიურ ფაზაშია ჩაბმული. მიუხედავად ამისა, მან ყველაზე რთული — ავღეეკის მონაკვეთი წარმატებით გადალახა, ახლა გზა ეხსნება როგორც ზაპოროჟიეს, ისე

უნგრეთი და პოლონეთი ფლობდნენ. მეორე მსოფლიო ომის დასრულების შემდეგ გეოგრაფია კიდევ უფრო შეიცვალა. შედეგად, პოლონეთის ლევი წართვეს, უნგრეთს — ტრანსილვანია და რუმინეთს — ოდესის მიმდებარე ტერიტორია. ახლა ჩნდება შანსი, რომ აღმოსავლეთ ევროპის ამ სახელმწიფოებმა თავიანთი უფლებები აღიდგინონ, რაშიც, შესაძლოა რუსეთმა მნიშვნელოვანი როლი შეასრულოს. ანუ, ამ სახელმწიფოთა ინტერესი კიდევ უფრო გააღვივოს.

სომხეთი ახალი ომისთვის ემზადება?
რა თქმა უნდა, ეს ცვლილებები საქართველოსაც შეეხება. პირველ რიგში, გასათვალისწინებელია სომხეთის სრულიად განსხვავებული მოქმედებები, რამაც შეიძლება

ჩააბარეს, როცა 2021 წლის 4 მაისს პირდაპირ თქვეს: საქართველოში ლგბტ პროპაგანდას საკანონმდებლო აქტებით დაეკანონებოთ. ეს არის მთავარი საკითხი. სხვათა შორის, უნდა აღინიშნოს, რომ ამ გეიმეორანდუმს არ შეუერთდა „ქართული ოცნება“, „ლეიბორისტები“ და გახარაის პარტია — „საქართველოსთვის“.

საქართველოში ქლინიკი ლიდარის როლს იბრუნებს

ზოგადად, მსოფლიო იცვლება. ადრე, ჰეგემონები აშშ, დიდი ბრიტანეთი და ევროკავშირი იყვნენ. დღეს ამის საპირწონედ ბრიქსის, შოსის ქვეყნები ფალობდნენ, სადაც გაერთიანებული არიან ბრაზილია; რუსეთი, რომელიც ევროპაში პირველი და მსოფლიოში მეხუთე ეკონომიკაა; ჩინეთი, რომელიც მსოფლიოში მეორე ეკონომიკაა; ინდოეთი — მსოფლიოში მესამე ეკონომიკა და სამხრეთ აფრიკა. ინდოეთი, ჩინეთი და რუსეთი ძალიან მნიშვნელოვანი ძალები ცენტრს ქმნიან, რომელშიც გაწევრიანების მსურველთა რიცხვი ყოველდღიურად იზრდება. მას ახლო აღმოსავლეთის მძლავრი არაბული სახელმწიფოებიც ემატება. პუტინის ვიზიტი

ჰეგემონისგან თავი დაივიწყინოთ და ქვეყნის გადარჩენის საკუთარი მოდელი შევქმნათ.

აღსანიშნავია, რომ ბოლო სამი წლის განმავლობაში ირაკლი ღარიბაშვილი მუხლჩაუხრელად შრომობდა. სტრატეგიული ურთიერთობების დამყარების კუთხით, პრემიერ-მინისტრის უპრეცედენტოდ მნიშვნელოვანი მიღწევები ერთდროულად სამ ფრონტზე ვიხილეთ: ცენტრალურ ევროპაში, ჩინეთსა და ამიერკავკასიის რესპუბლიკებში. აზერბაიჯანი და სომხეთი საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორები არიან. ამ ქვეყნებს ახლახან ჩინეთიც დაემატა. ცენტრალურ ევროპაში — სლოვაკეთში, უნგრეთში მნიშვნელოვანი შესვდრები შედგა, მანამდე კი თურქეთში. შედეგად, „შუა დერეფნის“ პროექტში მონაწილეობის თვალსაზრისით, საქართველო ერთ-ერთი ძლიერი ლიდერის როლს იკავებს, რომლის მიმართ ინტერესი მთელ მსოფლიოში მატულობს, რაც გამორჩეულ სახელმწიფოდ გვაქცევს. ჩვენ ვვლად ვიქნებით დასავლეთისთვის ისეთი პარტნიორები, როგორიც იქაურ კაბინეტებში დაწერილი სცენარით იყო გათვალისწინებული, რის მიხედვითაც საქართვე-

ბერსონის, ნიკოლაევის, ოდესის მიმართულებით. დნებრისპირეთთან მიღწევის შემთხვევაში, რუსეთი უზარმაზარ რეალში მოაქცევს მთელ უკრაინას, რომელსაც შავი ზღვის საზღვაო პორტებს გამოაცლის და ისტორიული, იმპერიული ჩრდილოეთ შავიზღვისპირეთის ყველა ტერიტორიას დაიბრუნებს, რაც ნოვოროსიასა და ნოვოსერბიას სახელითაა ცნობილი.

აღმოსავლეთი ევროპის ქვეყნები დაპარტული ტერიტორიების დასაბრუნებლად ემზადებიან

მოგწონს თუ არა, ჩვენ იმ რეალობაზე უნდა ვიმჯავლოთ, რის წინაშეც დღეს მთელი მსოფლიო დგას. დასავლეთ უკრაინა აღმოსავლეთ უკრაინის გარეშე ადვილი გადასავლა ლუკმა ხდება იმ სახელმწიფოებისთვის, რომელთაც დიდი ხანია, მასზე თვალის უჭირავთ (პოლონეთი, რუმინეთი და უნგრეთი, რომელთაც უკრაინის მიმართ ისტორიული პრეტენზიები გააჩნიათ). უკრაინა 1922 წლამდე ფიზიკურად არ არსებობდა და სწორედ ამ წელს შეიქმნა იმ ტერიტორიების ხარჯზე, რომელთაც რუმინეთი,

აზერბაიჯანთან ახალი ომი წარმოშვას. რამდენიმე დღის წინ სომხეთში საფრანგეთის თავდაცვის მინისტრის საგანგებო ვიზიტი შედგა. საფრანგეთის თავდაცვის სამინისტრომ სომხეთს საპაერო თავდაცვის სისტემები გადასცა, რაც სომხეთის არმიას მნიშვნელოვნად გააძლიერებს. ამავ დროს, სომხეთმა უარი თქვა კოლექტიური უსაფრთხოების ხელშეკრულების ორგანიზაციის წევრობაზე. თუმცა, ჯერჯერობით, უარი არ უთქვამს მის ტერიტორიაზე რუსეთის შეიარაღებული ძალების ბაზების არსებობაზე.

თუმცა მედალს ორი მხარე აქვს: თუკი ფაშინიანი კოლექტიური უსაფრთხოების ხელშეკრულების ორგანიზაციიდან გამოვა, ამით აზერბაიჯანს ხელ-ფეხი გაეხსნება — სომხეთის ტერიტორიაზე ომის შემთხვევაში ამ ორგანიზაციის წევრი ქვეყნები ვალდებული არიან იქნებოდნენ, რომ საომარ მოქმედებებში ჩაერთონ. ასე რომ, ისტორია ფაშინიანს რთული მისიისთვის აწვადებს. მსგავსი როლი შეასრულა ქვეყნის ისტორიაში სააკაშვილმა — ერთი მხრივ, თითქოს, იყო მცდელობა, დემოკრატიის შუქურა გამხდარიყო, სინამდ-

ვილემი კი იგი ისტორიაში შევა, როგორც საქართველოს ტერიტორიების დამკარგავი და ქვეყნის მოსახლეობის მიმართ განსაკუთრებული სისასტიკით გამორჩეული პირი.

პოლიტიკური ზიკაძის ნაცვალის წინააღმდეგ

2012 წლის მერე რთული პერიოდი გავიარეთ, ყველაზე დიდი მონაპოვარი ის არის, რომ ქვეყანა ომში არ ჩართულა, როცა ამის რისკი ყველაზე მაღალი იყო. ქვეყანამ ამ გამოწვევას გაუძლო, რადგან ღარიბაშვილმა სახელმწიფო სწორად მართა, რასაც ოპონენტებიც ეთანხმებიან. შეუძლებელია ეს არ დაფასო.

საბედნიეროდ, დღეს ქართულ საზოგადოებაში კონსერვატიული ძალების მიმართ მხარდაჭერა ძალიან მაღალია. მთელი ელექტორატის 52% მზად არის, მხარი ამ ძალთა ერთობას დაუჭიროს, რისი შექმნის მცდელობაც რეალურია. გამოსავალი შემდეგია: „ქართულმა ოცნებამ“ როგორც კონსერვატიულმა პოლიტიკურმა ძალამ (მათი იდეოლოგია კონსერვატიზმია) რეალურ კონსერვატიულ ძალთა არსებობა მხედველობაში მიიღოს და 2012 წლის მსგავსად მასთან კოალიცია შექმნას. 2012 წელს ელექტორული კოალიცია შეიქმნა, სადაც ერთმანეთისგან აბსოლუტურად განსხვავებული იდეოლოგიის ძალები გაერთიანდნენ. მაშინ ივანიშვილმა ეს ძალები ერთმანეთთან დააკავშირა და ნაცვლის წინააღმდეგ პოლიტიკური ჯიჰადი გამოაცხადა. 2012 წელს არჩევნები „ქართული ოცნების“ გამარჯვებით დამთავრდა. შემდგომ თავს კოალიცია მოგვანვივს. ივანიშვილმა ბეწვის ხიდზე გაიარა — ხალხი სამართლიანობის აღდგენას ითხოვდა, დასავლეთი კი — კოალიციის გზით სიარულს, რასაც გეოპოლიტიკური ვითარებიდან გამომდინარე თავიდან ვერ აირიდებდა.

რატომ დაიბარეს კობახიძე ბრიუსელში?

დღეს საქართველოს ურთულესი ამოცანა — 2024 წლის არჩევნები აქვს გადასალახი. მსოფლიოში გლობალური არჩევნებია. საქართველოში არჩევნები ეპოქალური, გეოპოლიტიკური მნიშვნელობის იქნება. ჩნდება კითხვა: რა არის გლობალური დასავლეთის ამოცანა, რატომ იბარებენ კობახიძეს ბრიუსელში?! — გვევაჭრებიან,

რომ „ქართულმა ოცნებამ“ ძალაუფლება „ნაცმოძრაობას“ გადააბაროს. მეტიც, მათ სურთ, „ნაცმოძრაობას“ და თხუთმეტ გეიპოლიტიკურ პარტიას, სახელმწიფოს მართვის საკითხში აბსოლუტური უპირატესობა მისცენ. ამისთვის მოიგონეს 12-პუნქტი დავალება და მერე 9 დათქმა, სადაც წინ გენდერული დიქტატურის საკითხია წამოწეული და რაზეც ნაკლებად საუბრობენ. მოკლედ, გლობალური დასავლეთი თვალთმაქცურად გვეთამაშება, რათა სახელმწიფომ რეალური მესამე სეგმენტი — კონსერვატიულ ძალთა ერთობა, პოლიტიკურ ასპარეზზე არ შემოიფანოს.

„ქართული ოცნება“ — ავიაშვილი გამარჯვების ღიღბაზე

დღესვე შემოიღო გადმოცემა 40-კაციანი სია კონსერვატიული ძალთა ერთობის ლიდერების, რომელთაც არჩევნებში 20-25%-ის ალბა შეუძლიათ. ეს კარგად იცის როგორც ხელისუფლებამ, ისე დასავლეთში მისმა დაუძინებელმა მეგობრებმა და გამარჯვინალებულმა გეიპარტიების შემოქმედმა „ნაცმოძრაობამ“. სწორედ ამიტომ ძირითადი მენისტრამული საინფორმაციო საშუალებები, რომლებიც ხელისუფლებას და „ნაცმოძრაობას“ ემსახურებიან, ჩვენ საერთოდ არ გვახსენებენ. ჩვენთვის ხელმისაწვდომია მხოლოდ „ტვ-4“, „სოლიდარობის დრო“, „პოს-ტვ“, „ალტ-ინფო“ და კიდევ რამდენიმე ტელევიზია. „იმედზე“, „რუსთავი-2“-ზე, „პალიტრა ნიუსზე“, „მაესტროზე“, „საზოგადოებრივ მაუწყებელზე“, რომელიც 75 მილიონი ლარით ჩვენი ჯიბიდან ფინანსდება, საერთოდ არ გვაჭაჭანებენ. აღარაფერს ვამბობ სამთავიან პიდრანზე („ფორმულა“, „მთავარი“, „ტვ პირველი“), სადაც არასდროს გამოგვაჩვენებ. ჩვენი მიზანია, კონსერვატიულ ძალთა ფრონტი შევქმნათ. „ქართულ ოცნებას“ და კონსერვატიულ ძალებს საერთო ელექტორატი გვყავს. მოსახლეობის 50-51% არჩევნებში არ მონაწილეობს, რადგან აღარც „ქართული ოცნება“ უნდა და არც ნაცები. მას ახალი, ქართული, ეროვნული სულისკვეთების ძალა სურს. ამიტომ არჩევანი ახლა „ქართულ ოცნებაზე“. თუ პრაგმატული, დახვეწილი ფორმულით ვიხელმძღვანელებთ, საუკეთესო გამოსავალი, როგორც ზემოთაც აღვნიშნე, 2012 წლის მოდელის გამოყენება

იქნება — „ქართული ოცნება“ ავიამზიდი უნდა გახდეს, რომელსაც კონკრეტული კონსერვატიული ძალების ლიდერები დაეფუძნებიან. აქ ლაპარაკი არ არის პირველობაზე ან მეორეობაზე. სავესებით შესაძლებელია, გამარჯვების გონივრული ფორმულა მოვიფიქროთ. ასე „ქართული ოცნება“ ხმების უდიდეს რაოდენობას მიიღებს, რამაც შეიძლება 75-85%-მდეც კი აიწიოს, გააჩნია საარჩევნო კამპანიის ყოვლისმომცველობას და იმას, რამდენად სწორად ავუსხნიოთ საზოგადოებას ამ ერთიანი დიდი გუნდის ჩამოყალიბების აუცილებლობას.

გამარჯვების ფორმულა — რეალური პირსაქმიანობა ნაცვლის პოლიტიკურ სანაბნებზე გასაშვებად

მთავარი, რაც მინდა გითხრათ: მოქმედი კონსტიტუციის მიხედვით, გარდამავალი დებულების თანახმად, 2024 წელს ჩატარებული არჩევნების შემდეგ უმრავლესობა და უმცირესობა აღარ იქნება. არამედ, გვეყოლება უმრავლესობა და ოპოზიცია. მესამე ძალა თუ გადაწყვეტს, არც უმრავლესობაში იყოს და არც უმცირესობაში, მას ამის უფლება უკვე აღარ ექნება. ის აუცილებლად უნდა იყოს ან უმრავლესობაში, ან ოპოზიციაში. თუ კონსერვატიულ ძალთა ერთობა არჩევნებში დამოუკიდებლად მიიღებს მონაწილეობას, 15-20%-ის მოიპოვებს და პარლამენტში შევა. ბუნებრივია, ჩვენ „ნაცმოძრაობის“ დანამატი ვერ გავხდებით. ჩვენ აუცილებლად „ქართული ოცნების“ შემადგენლობაში შესვლა მოგვიწევს. და თუკი ეს მოცე-

მულობა გარდაუვალია, მაშინ არ სჯობს, ხენაში გარიგებას მკაში გარიგება მოჰყვეს და უკვე დღესვე „ქართულ ოცნებასთან“ ერთად მოვილაპარაკოთ — იდეოლოგიური თანხვედრიდან გამომდინარე, ჩვენ ერთ პოლიტიკურ ბლოკში თანაარსებობა შეგვიძლია. ამ შემთხვევაში ხალხი ხმას მოგვცემს, რათა „ნაცმოძრაობა“ ჩვენი შედეგით მთლიანად გადავფაროთ. ეს კი შესაძლებელია გახდეს, პარლამენტში შესულმა უმრავლესობამ კონსტიტუციური უმრავლესობა მოიპოვოს. ეს ქვეყანას განვითარების საშუალებას მისცემს, ხოლო „ნაცმოძრაობა“ კოალიციურ მთავრობაზე ოცნებასაც კი ვეღარ შეძლებს. შემდეგი ოთხი წელი ნაცების სრული განულების, ნეიტრალიზაციისა და პოლიტიკური ლიკვიდაციის წლები იქნება. და საბოლოოდ გამოვალთ იმ მოჯადოებულ წრიდან, რომელშიც როგორც ციფვი დოლურაში, ისე ვტრიალებთ. აი, ამ წინადადებას ვთავაზობ „საერთო გაზეთის“ ფურცლებიდან „ქართული ოცნების“ ანალიტიკურ სამსახურს. ამ შეთავაზებაზე დაფიქრდნენ და დროულად მიიღონ გადაწყვეტილება, რათა გარკვეული პოლიტიკური კონსულტაციების მიზნით საინციპითო ჯგუფები შეიქმნას. მე თუ მკითხავთ, საჭიროა, ამ მოცემულობით თავად ბიძინა ივანიშვილი დაინტერესდეს და მოისმინოს ის დასკვნები, ანალიზი, რის საფუძველზეც შესაძლებელი იქნება საქმეზე, ხალხის დაკვეთაზე ორიენტირებული მოლაპარაკებების დაწყება. ჩვენ მეტი დრო აღარ გვაქვს. საქართველო ახალი ფორმულა გვჭირდება. დაახ, საჭიროა ეროვნული კოალიციის შექმნა „ნაცმოძრაობის“, მისი გამონადენებისა და თხუთმეტი გეიპოლიტიკური პარტიის წინააღმდეგ, რაც მათზე გადაწყვეტი დარტყმის განხორციელების საშუალებას მოგვცემს.

ზემოთ 40-კაციანი სია ვახსენე, რომელიც კონსერვატიულ ძალას სათავეში ჩაუდგება. ამ პიროვნებებს ახლა ვერ დავასახელებ, რადგან ამას ისეთი ტიპის სპეკულაციები მოჰყვება, რაც შედეგზე ორიენტირებული არ იქნება. საზოგადოებამ უკეთ იცის, ვინ იგულისხმება ამ ორმოცი ლიდერის უკან. ყველა ლიდერს, რომელიც საჯარო სივრცეში პოზიციონირდება როგორც კონსერვატორი, ქართული იდეის, სულის მატარებელი, ქვეყნის განვითარების პრაგმატული ხედვები გააჩნია. საზოგადოების იმედი

უნდა გამართლდეს. ყველა ლიდერი ერთმანეთის მიმართ კეთილგანწყობილია. ჩვენ ჯერ ერთმანეთს და მერე ერთად ვჭირდებით საზოგადოებას. ეს „ქართულ ოცნებას“ შესაძლებლობას მისცემს, არჩევნებზე სრული დამაჯერებელი, გამანადგურებელი გამარჯვება მოიპოვოს, ისე რომ კონსტიტუციური უმრავლესობა მიიღოს ყველა, დანარჩენ ხალხის რჩეულთან ერთად.

მე ოპტიმისტი ვარ. მიმაჩნია, რომ მომავალი ხალხის ხელშია და ბოლომდე უნდა ვიბრძოლოთ, რათა გამარჯვების სანიშნოში, რაციონალური ფორმულა გამოვიყვანოთ. კობახიძემ განაცხადა, რომ კორუფციის წინააღმდეგ განსაკუთრებული სისასტიკით იბრძოლებს. კორუფცია მთავარი პრობლემაა, რის გამოც ელექტორალური ნდობის თვალსაზრისით „ქართულ ოცნებას“ პრობლემები გააჩნია, რაც აუცილებლად უნდა აღმოფხვრას. თუ ამას ჩემს მიერ „საერთო გაზეთის“ ფურცლებიდან გაუდერეკული იდეის გაზიარებაც მოჰყვება, ჩათვალეთ, გამარჯვების ფორმულა დაიწერება, რასაც რეალური პერსპექტივა ექნება.

ლიდერი ღარიბაშვილი და ლიდერი კობახიძე ძალიან სერიოზული ძალა იმისთვის, რათა მამოძრავებელი ლოკომოტივი გვეყვავდეს. მათი თაოსნობით მომავალში მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადაიდგება, იგივე დასავლეთთან ურთიერთობის განმტკიცების კუთხით. ოღონდ ეს სხვათა ხარჯზე აღარ მოხდება. ასევე, ხელი შეეწყობა რუსეთთან ურთიერთობის დალაგებას, 3+3 ფორმატშიც გაერთიანდებით, უსაფრთხოების ქოლგასაც დაეხურავთ, ანაკლიასაც ავაშენებთ, ფულსაც შემოვიტანთ, ოჯახებსაც გავაძლიერებთ, ქართველებსაც დავაბრუნებთ უკან. ესაა ჩვენი მისია. ხოლო მონური მორჩილებით გლობალური დასავლეთისკენ სვლა არის სრული ვესტერნიზაცია, ანუ სინგაპურის გზით სიარული. ჩვენ ეროვნული სახელმწიფო ვართ. საქართველო ქრისტეს ქვეყანაა. ჩვენ რჯულის აღმასრულებლები უნდა ვიყოთ. თუ ბატონი ბიძინა დაინტერესდება ფორმულით, რაც „საერთო გაზეთის“ ფურცლებიდან გავაქვეყნე, მზად ვართ, შევხვედეთ და ამ ფორმულის სისწორეში მეტი სიცხადე შევიტანოთ.

თამარ შველიძე

სააკაშვილა, შესაძლოა, ნაბიჯიერ წუთს აღიაროს, ვინ არის მისი „უფროსი“ და რა დავალებებს აქვები

„საერთო გაზეთთან“ საუბრობს კონსერვატიული პორტალის „საქართველო უპირველეს ყოვლისა“ წევრი ნინო ციკურიძე

საქართველოს პრემიერ-მინისტრის რანგში ირაკლი კობახიძის პირველი ვიზიტი ბრიუსელში შედგა, სადაც მან მონაწილეობა მიიღო ასოციაციის საბჭოს მერვე სხდომაში. დღითიდღე უახლოვდება მიზანს, რომ მალე ევროკავშირის წევრობაზე მოლაპარაკებები გაიხსნას...

ეს იყო უმნიშვნელოვანესი ვიზიტი, სადაც გამოიკვეთა პარტნიორობის კეთილგანწყობა ჩვენი ქვეყნისა და დელეგაციის მიმართ. მეტი რა შეიძლება გააკეთოს ხელისუფლებამ, რაც ამ წლებში და თუნდაც ბოლო ერთი წლის განმავლობაში გააკეთა. ამხელა ქვეყანასთან, ჩინეთთან სტრატეგიული პარტნიორობა ზომიერი მნიშვნელოვანი წინსვლა ქვეყნისთვის. გააფორმეთ ხელშეკრულება უნგრეთთან, აზერბაიჯანთან, დაიწყო „აბრეშუქის გზის“ პროექტზე მსჯელობა, მივიღეთ კანდიდატის სტატუსი და, იმედა, შემოდგომაზე მოლაპარაკებებიც გაიხსნება.

კარგი იქნებოდა, ოპოზიციის სახით ქვეყნის პროგრესულ განვითარებას მოწინააღმდეგეები არ ჰყავდეს, მაგრამ ამასაც ღირსეულად გადავიტანთ. მნიშვნელობა არ აქვს, კარგს აკეთებს თუ ცუდს ხელისუფლება, მათი ნარატივი უცვლელია.

გასული წლის ბოლოს პოლიტიკაში ბიძინა ივანიშვილი დაბრუნდა. რას შეცვლის ეს პოლიტიკურ ველზე?

ჩემთვის, როგორც ერთი მოქალაქისთვის, ბიძინა ივანიშვილი ყოველთვის იქნება მშვიდობისა და ქვეყნის კეთილდღეობის გარანტი. მისი პოლიტიკაში დაბრუნება, ალბათ, განპირობებულია იმით, რომ მძიმე წელი გველის – საარჩევნო წელიწადია. გამიხარდა, რომ ბიძინა ივანიშვილი კვლავ გვერდით დაუდგა თავის გუნდს, რათა „ქართული ოცნების“ მშვიდობიანი პოლიტიკა შენარჩუნდეს, მაგრამ მეორე მხრივ, ცოტას ვერ ვივლო, რადგან, როგორც ჩანს, ჯერ კიდევ ზღვარზე ვართ, თუნდაც რუსეთ-უკრაინის ომის გამო, სადაც ჩვენი ჩათრევა უნდოდა.

ვნახეთ, რისი მაქნისებიც ვიყავით, როცა წლების განმავლობაში დიქტატს და უბედურებას ვითმენდით. ვერაფერი გავაწყვეთ, ვიდრე ბიძინა ივანიშვილი არ მოვიდა. არ გვექონდა არც ძალა და არც რესურსი იმისა, რომ ეს „მონსტრები“ მოგვეშორებინა. ჯერ კიდევ ბევრია გასაკეთებელი ამ ქვეყანაში, მაგრამ მშვიდობას ხომ ფასი არა აქვს, ეს არის ჩვენთვის მთავარი. ვხედავთ, რომ ნაღმების გარემოცვაში ვცხოვრობთ. მხოლოდ რუსეთს მივიჩნევთ მტრად, მაგრამ ირგვლივ უამრავი გამოწვევაა, რომლებთან გამკლავებაც გონივრული პოლიტიკის გარეშე წარმოუდგენელია. სტრატეგიული გეოპოლიტიკური მდგომარეობა გვაქვს, დასავლეთს ვჭირდებით. ამიტომ, ისევე ჩვენი ქვეყნის საკეთილდღეოდ, ფრთხილად უნდა ვიმოქმედოთ, თითოეული ნაბიჯი ათასჯერ უნდა გავაზროთ. ყველა ქვეყანასთან ნეიტრალური ურთიერთობა უნდა გვექონდეს, თუნდაც მას ისტორიულ მტრად მივიჩნევდეთ. არც თურქეთია ჩვენი მეგობარი ისტორიულად და არც ირანი, მაგრამ ცივილიზებული სამყაროში რაღაც ხომ უნდა შეიცვალოს! პრობლემის მოგვარება ომისა და დაპირისპირებების გარეშე უნდა ვისწავლოთ.

დღეს ჩვენ გვყავს ადამიანი, რომელიც ნამდვილად ზრუნავს ქვეყანაზე, რომელსაც ძალიან ბევრი კეთილი საქმე აქვს გაკეთებული ჩუმად და უხმაუროდ და ვისი იმედიც შეიძლება, გვექონდეს. თუმცა, მისმა გამოჩენამ „საჭადრაკო დაფაზე“ ბევრს ახალი თავსატეხი გაუჩინა. რომელთაც აღარ იციან, რა

მოიფიქრონ, რით მიიქციონ საზოგადოების ყურადღება და დღითიდღე უფრო სასაცილო მდგომარეობაში იგდებენ თავს.

„ჩრდილოვან კაბინეტს“ გულისხმობთ, ალბათ, სადაც უკვე თავიანთი „მინისტრებიც“ წარმოგვიდგინეს – ნაციონალების უცვლელი სახეები. პარალელურად კი ხელმოწერებს აგროვებენ სააკაშვილის გათავისუფლების მოთხოვნით.

მათი ვითომ დაყოფა და შემდეგ კოალიციებად გაერთიანება მხოლოდ საზოგადოების იმ ნაწილისთვისაა გათვლილი, ვისაც არ უნდა „ნაცები“, მაგრამ ბოლომდე კმაყოფილი არც „ქართული ოცნებით“ არის.

მათ იციან, რომ ეს არჩევნებიც წაგებული აქვთ და ყველა მეთოდით ცდილობენ სიტუაციის არეუას. უცხოეთიდან დიდი ფინანსური მხარდაჭერის იმედიც აქვთ. თუმცა, როგორც უნდა იცვალონ ფერი, როგორც უნდა დაიშალონ და შემდეგ გაერთიანდნენ, საზოგადოების ნდობას ვეღარ დაიბრუნებენ.

მიშას სიგიჟემდე ეშინია ციხის, რადგან მის ცნობიერებაში საპატიმრო ისეთია, როგორიც თავად შექმნა. მისი „ბანდეროლით“ გამოგზავნა საქართველოში გვემის ნაწილი იყო, რაც, საბედნიეროდ, ვერ განახორციელეს. ხელმოწერების შეგროვება და დაპირებები კი მხოლოდ ფინტია მხარდამჭერების მოსატყუებლად. მართლა რომ გამოუშვან, სააკაშვილი ისე გაქრება ამ ქვეყნიდან, როგორც შარშანდელი თოვლი და არც არასდროს დაბრუნდება.

თუმცა, საპრეზიდენტო ვადის დასასრულს, შესაძლოა, ის სალომე ზურაბიშვილმა მაინც შეიწყალოს...

არ არის გამორიცხული. რატომღაც მგონია, რომ საპრეზიდენტო ვადის ამოწურვის შემდეგ ამ ქალს პოლიტიკურ არენაზე ისევ ვნახავთ. ალბათ, ამიტომ ცდილობს, „მიშისტების“ ხმები წამოიღოს, რომ შემდეგ სათავეში ჩაუდგეს ოპოზიციას. ეს არის დაკვეთა უცხოელი დამფინანსებლების მხრიდან. ჯერ მელიაზე მოსინჯეს ძალები, - არ გამოუვიდათ, შემდეგ გახარიაზე, ლომჯარიაზე... ახლა კი უკვე სალომეს მიადგნენ.

ეს ქალი, ალბათ, ფიქრობს, რომ არჩევნები მართლა თვითონ მოიგო. არადა, ოღონდ ვაშაძე არ გასულიყო მაშინ და სკამი რომ დასახლდებოდა „ქართულ ოცნებას“ პრეზიდენტად, ისიც „გაიმარჯვებდა“.

შეიძლება გამოუშვას კიდევ, მაგრამ როგორც კი გამოუშვებს, მეორე თუ მესამე საქმის გამო სააკაშვილი ისევ ციხეში დაბრუნდება, ისე, რომ საქართველოსაც ვერ დატოვებს. ძალიან დიდი იმედი მაქვს, ახალი პრემიერ-მინისტრი ამ ვაუბატონს სასათბურე პირობებიდან ციხეში გადააყვანონ და ამით დასრულდება ყველა იმ ადამიანის შეურაცხყოფა, ვისაც სააკაშვილმა უამრავი უბედურება გადაატანინა. იმ ექიმებს კი,

ასწავლიან თაობებს! ეს ყველაფერი სააკაშვილის დროიდან მოდის, თუმცა დღევანდელ ხელისუფლებასაც საკმარისი დრო ჰქონდა ამის გამომოსასწორებლად.

ბავშვებს უქმნიდნენ ვირტუალურ სამყაროს, ვირტუალურ სამშობლოს. ნეოლიბერალური ნარატივები მათ ტვინში ჩაუდეს, რომ დედა და მამა ავტორიტეტი აღარ არის, რომ საქართველოში, გვირგვინის სამშობლოში, ქართველი წმინდა მეფეები და დედოფლები მისაბამი სულაც არ არიან (ეს მაშინ, როდესაც ამერიკა გვირად „სპაიდერმენს“ აღიარებს), რომ შენი სხეული შენ გეკუთვნის და არა უფალს და ამიტომაც მას როგორც გინდა, ისე მოექცევი...

ვინც სააკაშვილს, საზოგადოების თვალის ასახვევად დემენციისა და ათასი დაავადების დიაგნოზი დაუსვა, ჩემი აზრით, ლიცენზია უნდა ჩამოართვან. თუკი ვინმეს სააკაშვილის მოწამლა უნდა, ეს მხოლოდ მისი „პატრონია“, რადგან, შეიძლება მან ერთ დღესაც ხმა ამოიღოს და ყველაფერი „დაფიქვას“. სააკაშვილი არის „დელტონატორი“ ბომბზე, რომელსაც შეუძლია, ნებისმიერ წუთს აღიაროს, ვინ არის მისი „უფროსი“ და რა დავალებებს აძლევს მას. სწორედ ამიტომ ხან პოლონეთის პრემიერ-მინისტრს სთხოვენ, ორიოდე სიტყვა შეაწიოს და დააიმედოს, ხან ვის და ხან ვის... რომ იცოდეს, აღარაფერი ემეფლება, აქამდეც ყველაფერს იტყოდა.

როგორც ვნახეთ, დემოკრატიულ მმართველობას თავისი პლუს-მინუსები ჰქონია. მინუსი ის არის, რომ ქვეყნის მტრებს, ფაქტობრივად, კანონი მავნებლობას ვერ უკრძალავს...

გეთანხმებით. ასეთ დემოკრატიას, როგორც ჩვენთან არის, მსოფლიოს ბევრ ქვეყანაში ნატრობენ, თუნდაც ამერიკაში. ჩვენთან ყველას ყველაფერის უფლება აქვს და რადიკალებიც ამით სარგებლობენ. ძალიან მადარდებს, რომ პარტიოტიზმი დაიკარგა, მოჩვენებითი და ფასადური გახდა ყველაფერი. უტყვევ ეკლესიას და პატრიარქს, დაბალ დონეზე განათლების სისტემას, უნდა ნახოთ, როგორია სკოლის ლიტერატურისა და ისტორიის სახელმძღვანელოები და რას

ეს ყველაფერი თითქოს მიზანმიმართულად კეთდება, რადგან გაუნათლებელი ადამიანი მარტივად სამართავია, ურწმუნო ადამიანისთვის კი მთავარი ფინანსური კეთილდღეობაა. უკან არაფერზე დაიხვეს ამის გამო, არც ღვთისა და არც მოყვასის შიშით. საქმე იქამდე მივიდა, რომ რაღაც სექტაში წევრიანდებიან ახალგაზრდები, რათა ჯარში არ იმსახურონ. მაპატიეთ ამ გამოთქმაზე, მაგრამ ქვეყნის მტრებს უნდათ, ცხვრის ფარასავით მართონ ის ახალგაზრდობა, ვისაც სააკაშვილის რეჟიმი არ უნახავს და არ ახსოვს. ამის ნათელი მაგალითი იყო, ვერეთ წოდებული, რუსული კანონის ირგვლივ ატეხილი აფიოტაჟი. ინტერნეტის ეპოქაში ვცხოვრობთ, „დაგუგლე“ ბოლოს და ბოლოს, როგორც „მათ“ გვიჩიეს, წაიკითხე, გაიგე, რას გთავაზობენ და მერე გამოდი! სამწუხაროდ, ახალგაზრდების ავტორიტეტები არის მაკა ხომტარია, რომელიც თავისუფალ უნივერსიტეტში ლექციებს კითხულობს, ნინო ჟივილაშვილი... ის კი არ უნდათ, რომ საკუთარ თავს და თვალებს დაუჯერონ, რადაც წაიკითხონ და გაიგონ! ალბათ, მშობლების ბრალიც არის, რომ არ საუბრობენ სახლში, რა მონსტრიც გვყავდა სააკაშვილის ხელისუფლების სახით. მე მიმაჩნია, რომ ახალგაზრდებმა ქვეყნის უახლესი ისტორიაც უნდა იცოდნენ.

ნონა ქარქაშაძე

გვესაუბრება ბიოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ბიორიტი შარვაშიაძე

- ბატონო გიორგი, წლების წინათ, როდესაც ლაზიკას მშენებლობაზე იყო საუბარი, თქვენ იყავით ერთ-ერთი სპეციალისტი, ვინც ამას ეწინააღმდეგებოდა. რა არგუმენტები გქონდათ ამისათვის?

- პირველ რიგში, იმ მიზეზის გამო, რომ ადგილი იყო შეუსწავლელი. ექსპრეზიდენტმა მონილომა ქალაქის აშენება, მაგრამ დიდი წინააღმდეგობა შეხვდა სპეციალისტების მხრიდან, მათ შორის, ჩემი მხრიდანაც. მოწვეული მაქვს ორი კონფერენცია ამ საკითხზე, რის გამოც არაერთი უსიამოვნება შემხვდა. პროგრესის წინააღმდეგი არ ვარ, სადაც ლუფტი, ანუ ბიოლოგიური რეაქციის ნორმა არსებობს, დათმობა შემიძლება, მაგრამ როდესაც ნორმაში არ ეტყევა ესა თუ ის პროექტი, ის არ უნდა განხორციელდეს.

საკაპშვილის ასეთი მონდობა პოპულისტური ნაბიჯი იყო. ის აპირებდა 500-ათასიანი ქალაქის აშენებას, თუმცა, ეს ღმერთმა არ დაუშვა, თორემ კატასტროფას ვერ გადავურჩებოდით. ეს ადამიანები კი იცხოვრებდნენ იქ 20-30 წელი, მაგრამ შემდეგ რა შეიძლება მომხდარიყო, ამის წარმოდგენაც არ მინდა.

გახსოვთ კადრი, ალბათ, ვერტმფრენიდან უყურებდა სააკაშვილი ამ ადგილებს და ამბობდა, რომ ჭაობს ამოაშრობს, მწვანე წყალმცენარეებით დაფარავს და ქალაქის მშენებლობას დაიწყებს. ზევიდან კი ამოაშრობენ, მაგრამ ეს ამოშრობა სწორედ უბედურებაა. ჭაობის ხელის ხლება ზედმეტად არ შეიძლება. საბედნიეროდ, ახლა ამ ადგილების ხელახლა დაჭაობება მიმდინარეობს, რაც ბუნებრივი პროცესია. ბუნება თავს იცავს. მიუხედავად იმისა, რომ პრო-

ექტი კოლოსალურ თანხებთან იყო დაკავშირებული, ძირითადი პრობლემა მაინც გარემოზე მისი ზეგავლენა იქნებოდა. შეიძლება ვინმე ფიქრობს, რომ კარგია, თუ ჭაობს დავაშრობთ და „ბინძურ ადგილს“ მოვიშორებთ, მაგრამ ეს ქვეყნისთვის სტრატეგიული მნიშვნელობის მქონე წყალია. ეს არის ღვთის საჩუქარი, ქვეყნის უდიდესი სიმდიდრე. სწორედ ჭაობის დამსახურებაა, რომ სამეგრელოს რეგიონი გადარჩა.

- კონკრეტულად, რა საფრთხის წინაშე შეიძლება დადგეთ ჭაობის ზომაზე მეტად დაშრობის შემთხვევაში?

- პირველ რიგში, იცვლება ეპიგენები, სუქსეციები, იცვლება ფაუნა. უფრო მართებული იქნება, თუ ვიტყვით, რომ ფაუნა მთლი-

და წყალმომარაგებისგან წყალში ჩაიძირებოდა მთელი ტერიტორია დარჩენილამდე. წყალმომარაგების წაიღებდა სახნავ-სათესებს...

- როგორც ვიცით, ამ ქალაქის გაშენების ალტერნატიული პროექტიც არსებობდა...

- დიახ, იყო ალტერნატიული გეგმა, რაც ამერიკელმა შემოგვთავაზეს. აშენდებოდა 30-ათასიანი ქალაქი და ხამანწყების ქარხანა ანაკლიის მიდამოებში. შესაბამისად, ზღვაში ხამანწყების გამრავლებას დავიწყებდით. ამ პროექტის შესასწავლად ერთ-ერთმა უცხოურმა ორგანიზაციამ დამიქირავა. ადრეც ბევრი ექსპედიცია მქონია ანაკლიის მიდამოებში და, ფაქტობრივად, ამისთვის მზად ვიყავი. საკითხის დეტალურად შესწავლის შემდეგ, მქონდა

- დიახ, რა თქმა უნდა. ცათამბჯვენების და შუშის სახლების ჭაობზე აშენება არ არის დიდი პრობლემა თანამედროვე ტექნოლოგიებისთვის, მაგრამ ზემოთ ჩამოთვლილი მიზეზების გარდა, ეს მიდამოები ცნობილია, როგორც გადამფრენი ფრინველების დასახლებული ადგილი. აქ ისვენებენ ისინი და შემდეგ მიფრინავენ თბილ ქვეყნებში. ნიუ-იორკში, ოკეანის სანაპიროდან ყოველ დილით დასუფთავების სამსახურს ტონობით დახოცილი ფრინველი გააქვს, რადგან ფრინველი ცათამბჯვენს ვერ აღიქვამს, შუშებს ასკდება და ძირს ეცემა. იგივე მოხდებოდა ლაზიკაშიც, გადამფრენი ფრინველები იქ აღარ დარჩებოდნენ. ზოგიერთი ფრინველი, მაგალითად, იხვი, მოდის, ამ ტერი-

შოვი კომუნისტების დროს აშენდა და სანამ აშენდებოდა, ეს უნდა გაეთვალისწინებინათ. ათეულ-ობით წლის განმავლობაში კი მშვიდად ცხოვრობდნენ, მაგრამ საფრთხე ნებისმიერ დროს იყო მოსალოდნელი, რისი პროვოცირებაც, ამჯერად, გლობალური დათბობის პროცესმა გამოიწვია. საქართველოში ბევრი მეწვერსაშიში ზონაა. ასეთი პრობლემები თბილისშიც არის. წყნეთის გზაზე ინტენსიური მშენებლობები რომ მიმდინარეობს, მეშინია, მთა არ ჩამოიშალოს. შესწავლილია ის მთა? მთას, რომელიც მტკვარში ჩადის და სტრუქტურას იცვლის - ქვემოდან რომ ბალანსს აცლი, ზედა ნაწილი ოდესღაც ხომ წამოვა?! ამიტომ არის საშიშროება ნუცუბიძის პლატოზეც, სადაც

სადაც ქართველ გლეხს არასდროს უხსოვრია, იქ მშენებლობა უნდა აიკრძალოს!

ანად გადაშენდება. ხერხემლიანთა და უხერხემლოთა ფაუნით ეს ადგილები ისედაც საკმაოდ ღარიბია. ზღვა არის იზოლატორი და ძალიან ბევრი სახეობა აქ ვერ შემოდის. როგორ წარმოგიდგენიათ, რომ რომელიღაც ხოჭომ რუმინეთიდან გადმოიფრინოს და ჩვენს ჭაობში დასახლდეს? ზღვას როგორ გადმოვლახავს? ამიტომ ანაკლია ფაუნის თვალსაზრისით საკმაოდ ღარიბია. აქ წყლის ხერხემლიანების ნაკლებად გვხვდება. ანაკლიის ტერიტორიებზე ხარობს ფლორის ენდემური სახეობებიც. ჭაობის დაშრობის შედეგად კი იცვლება ფლორისტული შემადგენლობა, რაღაცას ხელოვნურად ჩავანაცვლებდით და გავამწვანებდით, მათი აზრით, მაგრამ ვერაფერს აღვადგენდით.

წმინდა ეკოლოგიური თვალსაზრისით, ჭაობი მხოლოდ სტრატეგიული წყალი კი არ არის, ის აბალანსებს ზღვას. ბალანსი რომ დაგვერღვია და ხელოვნური ჯებირი გაგვეკეთებინა, შტორმის დროს ერთ წამში გაქრებოდა ყველაფერი. ლიხის ქედს იქით იქნებოდა გრუნტის წყალი ამ მთიან ზოლში, ეგრისის მთებიდან ლიხის ქედის რკალში კი გრუნტის წყლები დაბლა დაიწვედა. ჭებში წყალი გაქრებოდა, რადგან შემაკავებელი ძალა აღარ იარსებებდა. წალენჯიხას, ჩხოროწყუს, ზუგდიდს, ხობს... უწყლოდ დაუტოვებდით.

გარდა ამისა, ღვარცოფებისა

პირდაპირი ჩართვა ამერიკასა და ევროპის ექვს ქვეყანასთან, სადაც ჩემი შედეგები წარმოვადგინე და 30-ათასიანი ქალაქის მშენებლობას დავეჭირე მხარი. ეს იყო რეალური პროექტი, რადგან გარემოში უხეში ჩარევა არ მოხდებოდა. ამ ქალაქისა და ქარხნის მშენებლობისთვის საკმარისი იქნებოდა მშრალი ადგილები, ანუ ანაკლიის მიმდებარე ტერიტორია ჭურბამდე და ყულევამდე. თუმცა, სააკაშვილი ამის წინააღმდეგი იყო.

- ლაზიკა უნდა გაშენებულიყო ანაკლია-ჭურბის უბანზე, სადაც ფრინველთა ეგრეთ წოდებული მიგრაციის ყველაზე დიდი მარშრუტია. საჯარაუდოდ, ამ მხრივაც პრობლემები შეიქმნებოდა...

ტორიაზე ბუდობს, ჩეკავს ბარტყებს და შემდეგ უკან ბრუნდება. ეს პროცესიც დაირღვეოდა. ანუ, ირღვეოდა მთლიანად ეკოლოგიური კვებითი ჯაჭვი: იხვი თევზით იკვებება, რასაც ის ჭაობში ადვილად პოულობს, ზღვაში თევზის მოპოვება უფრო ძნელია. ეკოლოგიური ჯაჭვის გაწყვეტა იწვევს ეკოლოგიური პირამიდის დაშლას, რაც, თავის მხრივ, ეკოლოგიურ კატასტროფებს, წყალმომარაგების და ღვარცოფებს იწვევს.

გარდა ამისა, საიდან მოიყვანდნენ 500 ათას ადამიანს? მაქვს ინფორმაცია, რომ აქ უნდა ეცხოვრათ ალექსოვლ სომხებს. მათთვის უნდა აეშენებინათ ლაზიკა და ეს იქნებოდა სომხური დასახლება.

- ბატონო გიორგი, როგორ ფიქრობთ, რამ გამოიწვია შოვის ტრაგედია, ალბათ, ბუნებამ უხეშად ჩარევა არ გვაპატია...

- იმ ნაწილში ექსპედიცია არ მქონია და ზუსტად არ ვიცნობ რელიეფს, მაგრამ გამოცდილებიდან ჩანს, რომ ისეთი დაუსახლებელი ადგილები, სადაც ადრე ქართველი გლეხი არ ცხოვრობდა, სანდოდ არ ითვლებოდა. გლეხი საცხოვრებლად ვარგის მიწას დაუსახლებელს არ დატოვებდა. სადაც არც თესავდნენ, არც ხნავდნენ და ჰქონდათ მხოლოდ ტყე, - იცოდნენ, რომ მოძრავი ადგილი იყო, ხეც ვერ იდგამს ფესვებს ზოგჯერ ასეთ ადგილზე და ამიტომაც იყო დაუსახლებელი.

ახლა ინტენსიური მშენებლობები მიმდინარეობს. გლობალური დათბობის პირობებში ეს არის რისკი. ყოველ წელს ვხედავ, რომ წყნეთი-თბილისის გზა გადაკეტილია, იმიტომ, რომ მიწა ჩამოწვა. რეალურად კი მეწვერია დაძრული და ახალი ნაპრალები ჩნდება.

- ახლო მომავალში ქვეყნისთვის უმნიშვნელოვანესი პროექტის, ანაკლიის დრამაწყლოვანი პორტის მშენებლობა იგეგმება. რა უნდა გაკეთდეს მშენებლობის დაწყებამდე?

- პირველ რიგში, უნდა ჩატარდეს ეკოლოგიური ექსპერტიზა, რაც ჯერ არ ჩატარებულა. სერიოზული დასკვნები, ჯერჯერობით, არ დევს. ისეც არ შეიძლება, რომ ქვეყანა არ განვითარდეს. არის სპეციალური ფორმულები, რითაც უნდა გამოითვალოს გარემოს განვითარების დინამიკა. წინასწარ უნდა განისაზღვროს შედეგი და რეაქციის ნორმის გაზრდის ან შემცირების შესაძლებლობები. ხელი არაფერს უნდა ვახლოთ, ვიდრე რეალური ეკოლოგიური დასკვნა არ გვექნება. აუცილებლად იქნება იქ ლუფტი იმისათვის, რომ კარგი ნავსადგური აშენდეს, მაგრამ დაუშვებელია, ჯერ ავაშენოთ და შედეგებზე შემდეგ ვიფიქროთ. გონივრული ეკოლოგიური მიდგომებით ყველაფერი შეიძლება გაკეთდეს.

ნონა ქარქაშაძე

გაგაერთიანებული განაჩენების სიბრავლე, ხშირ შემთხვევაში, დაბალი ხარისხის გამოძიების შედეგია

გთავაზობთ ინტერვიუს ადვოკატ მანანა მოსულაშვილთან, რომელიც წლების განმავლობაში სამართალდამცავ ორგანოებში მუშაობდა და ეკავა სხვადასხვა თანამდებობა. იგი იმ ცვლილებების მონაწილეა, რომელიც დღემდე ქართულმა პროკურატურამ და გამოძიებამ განიცადა.

— ქალბატონო მანანა, იყო თუ არა საბჭოთა პერიოდში გამოძიება დამოუკიდებელი და პროცედურულად როგორ ექვემდებარებოდა პროკურატურას?

— საბჭოთა პერიოდის გამოძიება აბსოლუტურად დამოუკიდებელი იყო, რასაც ხელს უწყობდა კვალიფიციური და გამოცდილი კადრები. გამოძიებულად ვერ დაინიშნებოდა იურისტი, თუ არ ჰქონდა მინიმუმ ერთწლიანი სტაჟირება გავლილი გამოძიების მიმართულებით, რაც გამოცდილი გამოძიებელის ხელმძღვანელობით ხორციელდებოდა. იგი სტაჟიორს ასწავლიდა არამხოლოდ საპროცესო და საგამოძიებო მოქმედებების ჩატარებას, არამედ, ეფექტურ კომუნიკაციას როგორც პროცესის მონაწილეებთან, ისე მათთან რაიმე სახით კავშირში მყოფ მოქალაქეებთან.

გამომძიებელი დამოუკიდებ-

ლად იძიებდა სისხლის სამართლის საქმეს, რომელსაც შემდეგ საბრალდებო დასკვნით, დამტკიცებულს შემდგომი პროკურორის მიერ, აგზავნიდა სასამართლოში არსებითად განსახილველად. გამოძიების მიმდინარეობისას პროკურორი აძლევდა მითითებებს აუცილებელი საგამოძიებო მოქმედებების ჩატარების შესახებ, თუმცა, საგამოძიებო მოქმედებებს გამოძიებელი ატარებდა პროკურორისგან დამოუკიდებლად, დღევანდელი გამოძიებისგან განსხვავებით, როდესაც გამოძიებელი მოწვევსაც კი ვერ ჰკითხავს პროკურორის გარეშე იმის შიშით, რომ რაიმე კითხვა არ გამოჩნდეს.

მას შემდეგ, რაც გამოძიებელი ჩაატარებდა ამომწურავ გამოძიებას, პროკურორი იმდენად/ეცნობოდა საქმეს და იღებდა გადაწყვეტილებას, წარემართა თუ არა საქმე სასამართლოში არსებითად განსახილველად. თუ არსებობდა იმის ალბათობა, რომ საქმეს „უჭირდა“ და სასამართლო ამ საქმეზე ვერ დაადგენდა გამამტყუნებელ განაჩენს, პროკურორი იღებდა გადაწყვეტილებას სს საქმის შეწყვეტის შესახებ, რაც დღეს არ ხდება. საქმეს ყველა შემთხვევაში აგზავნიან სასამართლოში მოსამართლის იმედად, რომელიც ან გამოიტანს განაჩენს, ან შეცვლის კვალიფიკაციას ბრალდებულის სასარგებლოდ და სხვ.

ასეთი მიდგომა გაუმართლებლად მიმაჩნია, რამდენადაც აკნინებს პროკურორის როლს საზოგადოების თვალში. უფრო მეტიც, გამამართლებელი განაჩენების სიმრავლე არ ნიშნავს მთლად დემოკრატიული პრინციპების დაცვას, ხშირ შემთხვევაში, უფრო უხარისხო გამოძიების შედეგია. მიმაჩნია, რომ, თუ პროკურატურა უფრო გაბედულ ნაბიჯებს გადადგამს, განსაკუთრებით ე. წ. განმაურებულ საქმეებზე და

თავად მიიღებს გადაწყვეტილებას საქმის სასამართლოში წარმართვამდე, უწყების პრესტიჟი და ავტორიტეტი საზოგადოების თვალში ბევრად უფრო ამაღლდება.

— როგორც ვიცით, იმ პერიოდში არსებობდა სუბსიდიური დევნის ინსტიტუტი, როდესაც პირი სასამართლო პროცესზე მიუთითებდა ახალ დანაშაულზე, სასამართლო ვალდებული იყო, კერძო განჩინებით საქმე გადაეგზავნა გამოძიებისთვის, რაც სასამართლოს უფრო მეტ მნიშვნელობას სძენდა.

— დიახ, არსებობდა სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში მუხლი, რომლის მიხედვითაც, საქმის არსებითი განხილვის პროცესში გამოვლენილ დანაშაულებრივ ფაქტზე მსჯელობდა თვით სასამართლო და განჩინებით უგზავნიდა მასალებს პროკურორს შემდგომი რეაგირებისთვის. უფრო მეტიც, მხოლოდ სისხლის კი არა, სამოქალაქო საქმის განხილვის დროსაც კი ხდებოდა მსგავსი რეაგირება, რაც დღეს აკრძალულია. ასე, მაგალითად, ამჟამად პროკურატურაში შეტანილი მაქვს საჩივარი ერთ-ერთი მოქალაქის მიმართ განხორციელებული სავარაუდო თაღლითობის ფაქტზე, რა დროსაც მომხივანმა წარმომიგინა სამოქალაქო საქმის გადაწყვეტილება, სადაც აღიარებულა, რომ სავარაუდო დამნაშავემ მოატყუა მოსარჩელე და აჩვენა ძველი ამონაწერი საჯარო რეესტრიდან, სადაც მითითებული იყო, რომ დასაგირავებელი ბინა ირიცხებოდა იმ პირის სახელზე, ვისგანაც უნდა ეგირავებინა ბინა მოსარჩელეს და გადასცა კიდევ ფულადი თანხა. შემდეგ აღმოჩნდა, რომ ამ შემთხვევამდე დაახლოებით ერთი თვით ადრე ბინის მესაკუთრეს ბინა გადაუფორმებია თავისი ქალიშვილისთვის. ნაცვლად იმისა, რომ

რეაგირება მოეხდინა სასამართლოს სავარაუდო დანაშაულის ფაქტზე, მოტყუებით სხვისი კუთვნილი თანხის დაუფლების მიზნით, აქეთ მიუთითა მოსარჩელეს, თქვენ უნდა გადაგემოწმებინათ ბინის სამართლებრივი მდგომარეობა საჯარო რეესტრში. ამ დროს მოსარჩელეს არანაირი განათლება არ გააჩნია საიმისოდ, რომ ეს ყველაფერი შეესრულებინა და თაღლითობის მსხვერპლი არ გამხდარიყო.

თანამედროვე სამოქალაქო საპროცესო კოდექსი არ ავალდებულებს მოსამართლეს ამგვარი რეაგირების განხორციელებას,

ლემაც ნაფიც მსაჯულთა მონაწილეობით იქნება განხილული. მიმაჩნია, რომ მტკიცებულებათა სამართლებრივ შეფასებასთან ერთად, ფრიად მნიშვნელოვანია საზოგადოების მონაწილეობა და დანაშაულებრივი ქმედების ფსიქოლოგიურ ტრილში მათი შეფასება.

— პასუხობს თუ არა დღევანდელი გამოძიება თანამედროვე სტანდარტებს?

— როგორც უკვე აღვნიშნე, გამოძიების ხარისხი, ხშირ შემთხვევაში და არა აბსოლუტურად ყველა, არ შეესაბამება საპროცესო კანონმდებლობის მოთხოვნებს, არ

რითაც კვლავ ზარალდება კეთილსინდისიერი შემძენი.

რაც შეეხება სისხლის სამართლის საქმეს, ამგვარი ვალდებულება ეკისრება საქმის განხილვაში მონაწილე ბრალდების მხარეს, პროკურორს, რომელიც პრაქტიკულად არ ასრულებს კანონის მოთხოვნას. სსსკ 101-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, გამოძიების დაწყების საფუძველად დანაშაულის შესახებ ინფორმაცია, რომელიც გამოძიებულს ან პროკურორს მიაწოდეს, რომელიც გამოვლინდა სისხლის სამართლის პროცესის დროს...

— რა არის დადებითი სისხლის სამართლის ახალ საპროცესო კოდექსში და როგორ აუმჯობესებს გამოძიების ხარისხს?

— სისხლის სამართლის ახალ კოდექსს ბევრი დადებითი მხარე აქვს ძველისგან განსხვავებით, გამარტივებულია ბევრი საპროცესო მოქმედება, თუნდაც საქმის წარმართვა სასამართლოში, აღარაა სავალდებულო საბრალდებო დასკვნის წერა, რომელზეც ძალიან დიდ დროს ხარჯავდა პროკურორი და, რაც ყველაზე მთავარია, ახალი კოდექსის მიხედვით, შემოღებული იქნა ნაფიც მსაჯულთა ინსტიტუტი, რომელიც ხელს უწყობს სამართლიანობის აღდგენას და სასამართლოს ვერდიქტი მთლად მოსამართლის, თვალეზახვეული თემიდან (პირდაპირი გაგებით) იმედად არ არის თანამედროვე მართლმსაჯულებაში. უკეთესი იქნება, თუ გაფართოვდება იმ სს საქმეთა არეალი, რომ-

ხდება გამოძიების პროცესში ყველა იმ საპროცესო და საგამოძიებო მოქმედებების სრულად და ამომწურავად ჩატარება, რის შედეგადაც მოპოვებული იქნება ბრალდების დამადასტურებელი უტყუარი მტკიცებულებები, რომელთა გაბათილებასაც დაცვის მხარე ვერ შეძლებს სასამართლოში. სწორედ ამიტომ, შჯიბრებითობის პრინციპიდან გამომდინარე, ხშირად დაცვის მხარის არგუმენტაცია ბევრად უფრო მისაღები და ძლიერია სასამართლოსთვის, რის გამოც დგება გამამართლებელი განაჩენი. თუმცა აქვე მინდა აღვნიშნო, რომ ძალიან ბევრი გამოცდილი გამოძიებელი მუშაობს საგამოძიებო ორგანოებში, რომელთა დამსახურებთაც არის გამოტანილი დღეს გამამტყუნებელი განაჩენების უმრავლესობა.

— ფაქტია, რომ ნაციონალური ხელისუფლების წასვლის შემდეგ სასამართლო გათავისუფლებულია სახელმწიფო ზეგავლენისაგან, რასაც მოწმობს გამამართლებელი განაჩენების რაოდენობის ზრდა...

— მართალია, ნაციონალური ხელისუფლების წასვლის შემდეგ სასამართლო გათავისუფლდა სახელმწიფო გავლენისგან, რამაც ხელი შეუწყო გამამართლებელი განაჩენების დადგენას.

თუმცა, ხშირ შემთხვევაში, გამამართლებელი განაჩენის გამოტანის საფუძველი არასაკმარისი მტკიცებულებებია.

ლევან ჭილაძე

დიპლომატიური სკანდალის ზღვარზე იმყოფებოდნენ გასულ კვირას ისრაელი და ბრაზილია. ლულა და სილვამ, ბრაზილიის პრეზიდენტმა საჯაროდ განაცხადა: „...თუ ისრაელი დაზარალებულნი არ არიან, ისრაელი უნდა დაიწყოს მსაჯულებას“. ამის შემდეგ ისრაელის პრემიერ-მინისტრი ბენიამინ ნეთანიახუ განარისხა, რომელმაც ბრაზილიიდან საკუთარი ქვეყნის ელჩი გაიწვია. დიპლომატიურ დემარშს გაგრძელება ჯერ არ მოჰყოლია, მაგრამ, სავარაუდოდ, ეს მხოლოდ ელჩების გაწვევით არ დასრულდება.

ვითარება ახლო აღმოსავლეთის რეგიონში კვლავ მძიმე და გაურკვეველია. დაზარალებულნი გრძელდება შეტაკებები ისრაელის არმიასა და „ჰამასის“ მებრძოლებს

თანიაპუს გადაწყვეტილი აქვს ისრაელის არმიამ რაფაში ფართომასშტაბიანი სახმელეთო ოპერაცია დაიწყო. ექსპერტების შეფასებით, თუ ისრაელი ამ დროისთვის დაიწყებს შეტევას, არამარტო დაზარალებულნი იქნებიან ისრაელის ტერიტორიაში, არამედ მთელ რეგიონში დიდი ომი დაიწყება. თუმცა, მეტი რაღა უნდა მოხდეს, როდესაც დაზარალებულნი უკვე უამრავი ადამიანი დაღუპული და მშვიდობიანი მოსახლეობა ჰუმანიტარულ კრიზისშია.

დღემდე გაურკვეველი რჩება „ჰამასის“ მიერ ჯერ კიდევ შარშან ოქტომბერში მძევლად აყვანილთა ბედი. ამიტომ ტრადიციულ იქცა ისრაელის დიდ ქალაქებში აქციების გამართვა მათი გათავისუფლების

კიევში) ჩავიდა ამერიკის შეერთებული შტატების სენატორი, დემოკრატიული პარტიის ლიდერი ჩაკ შუმერი, რომელიც პრეზიდენტ ვლადიმერ ზელენსკის შეხვდა. შუმერი მასპინძელს დაპირდა, რომ უკრაინას ფინანსური დახმარების მიღებაში დაეხმარება. „ყველა დარწმუნებულია, რომ დახმარების შემთხვევაში უკრაინა გაიმარჯვებს“, — განაცხადა შუმერმა. მან ლგოვიდან კვლავ მოუწოდა კონგრესმენებს, დროულად დაამტკიცონ სენატის მიერ წარდგენილი დახმარების პაკეტი. სენატორს ეთანხმება სახელმწიფო მდინის თანაშემწე ვიქტორია ნულანდიც: „თუ უკრაინას დავეხმარებით, ის არამარტო გაიმარჯვებს, არამედ

„ერთი მსახიობის თეატრი“ პოლიტიკურ სენაზე

შორის. ოფიციალური ისრაელის მონაცემებით, უამრავი ტერორისტი განადგურეს, მაგრამ „ჰამასის“ მედგარი წინააღმდეგობის გაწევას განაგრძობს. უფრო მეტიც, როგორც ისრაელელმა ჯარისკაცებმა უამბეს ჟურნალისტებს, „ჰამასის“ მებრძოლები მათ პატარ-პატარა ჯგუფებად მოულოდნელად ესხმიან თავს და მნიშვნელოვან ზარალსაც აყენებენ. მათივე თქმით, ამის გამო იძულებულნი არიან, დიდ ჯგუფებად გადაადგილდნენ.

დაძაბული ვითარება რჩება ისრაელის ჩრდილოეთით მდებარე ქალაქებში, რომლებიც მოსახლეობისგან, ფაქტობრივად, დაიცალა. მიზეზი ლიბანიდან „ჰეზბოლას“ მებრძოლების საარტილერიო შეტევებია. გასულ კვირას ნეთანიახუ ისრაელი-სირია-ლიბანის საზღვრის სიახლოვეს მდებარე სამხედრო ბაზას ესტუმრა და ჯარისკაცებს მოუწოდა: „ჩვენი ძირითადი მოვალეობაა, მოსახლეობა საკუთარ სახლებში დავაბრუნოთ. ამისთვის მათ უსაფრთხოების განცდა უნდა შეუქმნათ და დაეიცვათ“. გავრცელებული ინფორმაციით, ისრაელელი მაღალჩინოსანი სამხედროები პარიზში, საერთაშორისო ორგანიზაციების შუამავლობით მოლაპარაკებებს აწარმოებენ „ჰამასთან“ დაზარალებულნი ცეცხლის შეწყვეტის თაობაზე. ვიდრე საერთო ენას გამოიხატავენ, ანკლავში ბრძოლები გრძელდება.

თუ მოლაპარაკებები უშედეგოდ დასრულდება, რამადანის დღესასწაულის მიუხედავად, ნე-

ბის მოთხოვნით. დაზარალებულნი ცეცხლის შეწყვეტის სანაცვლოდ ისრაელის ხელისუფლება პირველ და მთავარ პირობად „ჰამასის“ მძევლების გათავისუფლებას სთხოვს. ნეთანიახუ არაერთხელ შეპირდა მოსახლეობას, რომ ყველა ტყვეს დააბრუნებდა, მაგრამ ქვეყანაში მისი უკვე ნაკლებად სჯერათ. შაბათის ტრადიციულ აქციებზე ადრეც ბევრჯერ წამოჭრეს ხელისუფლების გადადგომის მოთხოვნა, მაგრამ ამას შედეგი არ მოჰყოლია. გასულ შაბათს იერუსალიმში პრეზიდენტის ოფისის სიახლოვეს და თელ-ავივში აქციები ერთდროულად გაიმართა ნეთანიახუს და მისი მთავრობის გადადგომის მოთხოვნით. სიტუაცია იმდენად დაძაბა, რომ ხელისუფლებას აქციების დასაწყობად ძალის გამოყენება მოუხდა.

ახლო აღმოსავლეთში შექმნილ რთულ სიტუაციაზე ისიც მეტყველებს, რომ იემენელი ჰუსიტები აქტიურად უტყვენ ბრიტანულ და ამერიკულ გემებს. გასულ კვირას სარაკეტო დარტყმით ჩაძირეს ბრიტანული სატვირთო გემი. ეს პირველი შემთხვევაა, როდესაც შეტევას გემის ჩაძირვა მოჰყვა. ჰუსიტები იმუქრებიან, რომ მსგავს შემთხვევებს კვლავაც გააგრძელებენ. მომხდარმა რეალურად შეაფოთა ამერიკელი სამხედრო ელიტა, რომელიც ამას არ მოელოდა. რთული ვითარებიდან გამოსავალს ზოგიერთი პოლიტიკოსი უკრაინისთვის ფინანსურ და ტექნიკურ დახმარებას მიიჩნევს. გასულ კვირას ლგოვი (და არა

უახლოეს პერიოდში აყვავდება კიდევ“, — განაცხადა მან.

პენტაგონის პრესსამსახურის ოფიციალური განცხადებით, თუ კონგრესი 95-მლრდ. დახმარების პაკეტს არ დაამტკიცებს, საიდანაც 60 მლრდ. სწორედ უკრაინისთვის არის გათვალისწინებული, უკრაინელებს თავად მოუწევთ, გადაწყვიტონ, მომავალში რომელი ქალაქები დაუთმონ მოწინააღმდეგეს.

უკრაინა-რუსეთის ომის შეჩერებაზე, სამწუხაროდ, ნაკლებად ფიქრობენ პოლიტიკოსები. გამოცემა „უოლსტრიტ ჯორნალის“ ინფორმაციით, თეთრი სახლის ადმინისტრაციაში კატეგორიულად გამორიცხავენ რუსეთ-უკრაინის მოლაპარაკებებს აშშ-ში საპრეზიდენტო არჩევნების დასრულებამდე. ტელეკომპანია „ფოქს ნიუსთან“ ინტერვიუში ზელენსკიმ პირ-

დაპირ განაცხადა, რომ რუსეთთან მოლაპარაკებას დასაველი კურატორების თანხმობის გარეშე ვერ დაიწყებს.

უცნაური ფაქტია, რომ უკრაინა-პოლონეთის შორის ურთიერთობა გაცივდა. პოლონელი ფერმერები უკრაინიდან პროდუქციის გატარებაზე უარს აცხადებენ. ტვირთის გადაზიდვაზე ავტომობილების მძღოლები უკრაინელ კოლეგებს დაუპირისპირდნენ და ორ ქვეყანას შორის საზღვარი ბლოკირებული აქვთ. მათ მხარს უჭერს პოლონეთის ხელისუფლებაც. მდგომარეობის განმუხტვისთვის ზელენსკიმ პოლონეთის მხარეს საზღვარზე დაუყოვნებლივ შეხვედრა და მოლაპარაკების გამართვა შესთავაზა. პოლონეთის პრემიერ-მინისტრმა დონალდ ტუსკმა ზელენსკის უხეშად უპასუხა: „შეხვედრა შედგება არა საზღვარზე, არამედ ვარშავაში, ერთი თვის შემდეგ, მარტის ბოლოს“. უკრაინის პრემიერი შმიგალი დელეგაციის თანხლებით კი ჩავიდა საზღვარზე, მაგრამ პოლონეთის მხრიდან შეხვედრაზე არავინ მივიდა. უფრო მეტიც, უკრაინის დელეგაცია პოლონეთში რომ არ შესულიყო, ადგილობრივმა მოსახლეობამ გზებზე ლურსმნები დაფარა. ამით კიდევ ერთხელ მტკიცდება, რომ პოლიტიკაში არ არსებობენ მეგობრები, არის მხოლოდ ინტერესები. ჯერ კიდევ შარშან პოლონელები უკრაინელებს ძმობას და მეგობრობას ეფიცებოდნენ...

ფერმერების საპროტესტო აქციები ევროპის ქვეყნებში არახალია. ფერმერები აცხადებენ, რომ მათთვის მიუღებელია ევროკავშირის მიერ გატარებული პოლიტიკა. გასულ კვირას საპრეზიდენტო არჩევნებში კანდიდატის გამოვლენა რესპუბლიკურ პარტიამ. გასულ კვირას საპრეზიდენტო კაროლინაში პრაიმერი ჩატარდა. შტატი ერთ-ერთი კანდიდატის, ნიკი ჰელის საშობლოა, იგი ორი ვადით იყო გუბერნატორი. თუმცა, გამარჯვების მოპოვება დონალდ ტრამპმა შეძლო და ხმათა 60% მოიპოვა. ტრადიციულად, კაროლინაში დამარცხებული ბრძოლას წყვეტს, მაგრამ ჰელი დისტანციის დატოვებას არ აპირებს. საერთოდ კი ამ შტატში გამარჯვებული იკავებს პრეზიდენტის სავარძელს. გავრცელებული ინფორმაციით, დემოკრატების მხარდამჭერებმა შეტყობინებები მიიღეს, მხარი ჰელიისთვის დაეჭირათ, რამაც განაპირობა ხმათა 40 %-ის მიღება. „სი-ენ-ენის“ ინფორმაციით, ბაიდენმა მომხრეებს ტრამპის წინააღმდეგ აგრესიული მოქმედებებისკენ მოუწოდა.

პრეზიდენტმა ჯო ბაიდენმა გასულ კვირას კვლავ გააოცა მსოფლიო, როდესაც რუსი კოლეგა ვლადიმერ პუტინი „შემოიღო ძალიან მძიმე“ მოიხსენია. რას უპასუხებენ რუსები, მომავალში გამოჩნდება.

ბია ბურღული

„ვეტინგის“ სისტემა - აურზაური არაფრის გამო

„ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ და პარლამენტის წევრმა ლევან ბეჟაშვილმა პარლამენტს სასამართლო რეფორმის „გაჯანსაღების“ მიზნით მართლმსაჯულების სისტემაში ე. წ. ვეტინგის შემოღების წინადადებით მიმართა. ეგრეთ წოდებული ვეტინგის სისტემა ოპოზიციამ საკანონმდებლო ორგანოში ისე წარმოაჩინა, თითქოსდა მისი მიღების გარეშე, გამეფებული კორუფციის გამო, სასამართლო სისტემა თავზე დაგვემხოზა.

ოპონენტთა მოსაზრებით, მოსამართლეთა კანდიდატების შერჩევა და დანიშნვა მხოლოდ საელჩოების, დიპლომატიური კორპუსის მიერ შერჩევის გზით უნდა მოხდეს, რაც, თურმე, ერთიორად გაზრდის საზოგადოების ნდობას მართლმსაჯულების მიმართ. ამ პოზიციას ორკესტრივად ახმოვანებს

დეპუტატი ქ-ნი ხატია დეკანოიძეც, რომელმაც კარგად იცის, რომ ეს პროექტი უკრაინაშიც ჩაფლავდა. ის, რისკენაც „ნაციონალური მოძრაობა“ გვიბიძგებს, ქართული მართლმსაჯულების სისტემისთვის უფრო ზიანის მომტანია, ვიდრე წარმატების. ალბათ, ბატონ ბეჟაშვილს ავიწყდება, რომ არც ისეთი უმწიფო ვართ, გულწრფელობა მანიპულაციის ელემენტებისგან ვერ გავარჩივთ.

„ერთადერთი საკითხი, რასაც ოპოზიციამ აყენებს, ვენეციის კომისიის მოთხოვნა არ არის. ამასთან დაკავშირებით დავსვით კითხვა, რა არის იმის საფუძველი, ეს რატომ უნდა გავაკეთოთ. ამის არგუმენტი ვერ მივიღებ. იყო არგუმენტი, თითქოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიმართ ნდობა არ არსებობს. ვკითხვთ, შეეძლოთ თუ არა რაიმე

გადაწყვეტილებების დასახელება, - არცერთი მაგალითი არ დასახელება სასამართლო გადაწყვეტილების, რომელზეც იქნებოდა ეჭვი, რომ სისტემური პრობლემა არსებობს,“ - გაკვირვებას ვერ მალავს მედიასთან კომენტარში პარლამენტის თავმჯდომარე შალვა პაპუაშვილი.

რას ნიშნავს „ვეტინგის“ სისტემა, რომელსაც „ნაციონალური მოძრაობა“ სასამართლო სისტემის გაჯანსაღებისთვის გვთავაზობს და როგორია მისი გამოყენების საერთაშორისო პრაქტიკა.

„ვეტინგის“ საჯარო მოხელეების კეთილსინდისიერების შემოწმების ერთ-ერთი მექანიზმია. ამ მეთოდით პირის თანამდებობასთან თავსებადობა ფასდება, რასაც დანიშნაზე უარი ან გათავისუფლება შეიძლება მოჰყვეს. მაგალითად, კოსოვოში ე. წ. ვეტინგის პირველი ეტაპი არაფ-

ვეტინგის აღმოჩნდა, რადგან კოსოვოს მართლმსაჯულების რეფორმა მაშინაც და დღესაც კომპლექსურ, გრძელვადიან შედეგზე ორიენტირებულ მიდგომას მოითხოვდა. მხოლოდ ვეტინგი კი ამ მიზანს ვერ უზრუნველყოფს“, - აღნიშნავენ საერთაშორისო სამართლის ექსპერტები.

კოსოვოში ვეტინგის პროცესი 2010-2011 წლებში მოსამართლეებისა და პროკურორების შემადგენლობის სრულ განახლებას გულისხმობდა. ვეტინგის პირველი ეტაპი კოსოვოში 2010 წელს დაიწყო. პროექტის თანახმად, მაშინ ყველა კანდიდატი, მოქმედი მოსამართლისა და პროკურორის შემოწმება განხორციელდა, რამაც მართლმსაჯულების ყველა რგოლი მოიცვა. სასამართლოსა და პროკურატურაში გამოცხადებული ვაკანტური ადგილებიდან ვეტინგის შედეგად მხოლოდ 72,45 % შეივსო; მათგან დაახლოებით 40% განმეორებით დანიშნული მოსამართლეები და პროკურორები იყვნენ, 60% კი - ახალარჩეულები.

ვინაიდან ვაკანტური ადგილები ვერ შეივსო, კოსოვოში სასამართლო/პროკურატურა საქმეებით გადაიტვირთა და მათი მუშაობა ნაკლებეფექტური გახდა. ამავე დროს, ეს იყო სისტემის გაჯანსაღებისთვის გამოყენებული ერთადერთი და ერთჯერადი მექანიზმი, რომელიც, ვენეციის კომისიის აზრით, უშედეგო აღმოჩნდა.

2021 წელს, ახალი პრემიერის ალბინ ქურთის ინიციატივით, ვეტინგის გზით მართლმსაჯულების სისტემის რეფორმაზე მუშაობა კვლავ დაიწყო; 2022 წლის სექტემბერში ვეტინგის შესახებ წინადადებები დასამტკიცებლად კოსოვოს სა-

კანონმდებლო ორგანოს, ასამბლეას გადაეცა. ცვლილებები ამ დრომდე დამტკიცებული არ არის.

როგორც საერთაშორისო გამოცდილებამ გვიჩვენა, კოსოვოს მაგალითის მოხმობაც კი საკმარისია, რომ საზოგადოებამ არ დაიჯეროს „ნაციონალური მოძრაობის“ იდეა, თითქოს მათ სასამართლოს სიტემის გაჯანსაღება სურთ. ოფიციალური წყაროს ინფორმაციით, კოსოვოს შესახებ სრული ინფორმაცია და გამოცდილება აქვს მათ შორის ევროკავშირს, რომელითაც ასე მანიპულირებენ ხელისუფლების ოპონენტები და არა მგონია, დასავლეთს საქართველოში აწყობდეს იმის დაწერვა, რაც სხვა ქვეყნებში არ ამართლებს. როგორც ჩანს, ოპოზიციას ამ წინადადებით სხვა შორსმხედველი გეგმების განხორციელება სურს. იცის, რომ მართლმსაჯულების სისტემაშიც უკვე კონტროლს კარგავს და ვადასულებს ინიციატივების წყალობით გამქრალი გავლენების რეანიმაციას ცდილობს.

როცა საკითხი სამართლიანი სასამართლოს ინსტიტუტს ეხება, არაფრით ჩამოვრჩებით სხვა განვითარებულ ქვეყნებს, სადაც გამამართლებელი განაჩენების რაოდენობის ზრდის მიხედვით დასტურდება, რომ დღეს ქართული სასამართლო სრულიად თავისუფალი სახელმწიფო გავლენებისგან.

ქართული საზოგადოება არც ისეთი უმწიფოა, რომ ბრმად მიიღოს და გაიზიაროს ის, რაც სულ ახლო წარსულში სხვა ქვეყნისათვის მიუღებელი და არაპრაქტიკული აღმოჩნდა.

ლევან ჭილაძე

შინაური ცხოველები და ადამიანები - კანონპროექტი ორივეს უფლებების დასაცავად

როცა ჩემს „გოგონებს“ ვუთხარი, ახალი კანონი უნდა მიიღონ პარლამენტში ფისოებისთვის და ცუგებისთვის-მეთქი, არავითარი კანონი არ გვაინტერესებს ჩვენო, მიპასუხეს. თუ ჩვენს ნებაზე არ გვაცხობენ, რომელიც მოგვწონს, იმ საგარემოში ნებისობას არ დაგვანებებთ, ნუგბარ-ნუგბარს არ მოგვართმევთ, რომელ თქვენგანსაც ავირჩევთ, ის არ დაიძინებს ჩვენთან ერთად და როცა ხასიათზე არ ვართ, ჩვენს „შეწუხებას“ განიზრახავთ... კანონის დახმარება თავადვე დაგჭირდებათ...

უფროსი „გოგონა“ ნენსი, ჯერ წლისაც არ იყო, როცა ერთ-ერთ სერიალში გადასაღებად „მიიწვიეს“. მისი კამკამა ზღვისფერი თვალები და თეთრი თათუნები თუ მოეწონათ, თორემ, რას შეიძლება დააბრალოს, რომ უამრავ ჩამრგვალებულ-ჩაფუძვლებულ ფისუნას შორის სწორედ მისი ფოტო შეარჩიეს?! სულ ორიოდე საათში პატარამ ასი ლარიც გამოიმუშავა და „ოჯახში შემოიტანა“. მეტი რა უნდა ექნა კნუტს! მას შემდეგ, აგერ, მეშვიდე წელია, სახლი თავისი ჰგონია - იყიდა, ფაქტობრივად. მოგვიანებით კი, თავის ორ შეძენილ, ქუჩიდან „მოთრულ“ „დაიკოსაც“ გაუნაწილა. დიდად არც უნდოდა, მაგრამ სხვა რა გზა ჰქონდა. მისი ოჯახის წევრები, სადაც კი უპატრონო კნუტს ნახავენ, ყველა სახლში მოჰყავთ. ნეტა, ძაღლი არ მოუყვანონ და...

გელიძებო, ალბათ, და გიკვირთ! - აი, ასე „აფრენენ“ შინაური ცხოველების მეპატრონეები, ზოგი - უფრო მეტადაც!

თუმცა, ცხოველის სიყვარული ერთია და ფანატიზმი - მეორე. ფანატიკოსთა

ლოგიკა საზღვრებს სცდება. ადამიანთა ნაწილს კოჭლ ძაღლზე მეტად შესტკივა გული, ვიდრე მის მიერ დაკბენილ ბავშვზე; საბელითა და ალიკაპით სასიეროდ გამოყვანილი ცხოველი მეტად ედარდება, ვიდრე შიში ადამიანის თვალებში, თუკი ეს ცხოველი მასზე გაიწევს. თუმცა, არ ადარდებთ ქუჩაში თუ სკვერში თავიანთი სიყვარული ცხოველების მიერ დატოვებული ექსკრემენტები და, ხშირ შემთხვევაში, მათი გასუფთავების ვალდებულებასაც არ გრძნობენ.

როგორც ყველაფერში, აქაც უკომპრომისო რადიკალებს ვაწყვებით, რომლებიც ამჯერად ცხოველთა მოყვარულის სახელით ემბენ პოლიტიკურ სარგებელს. მიუსაფარი ცხოველების უკონტროლოდ გამრავლების თემა რომ კარგა ხანია გადაუჭრელ პრობლემად იქცა, მგონი, სადავო არ არის. მისასალმებელია, თუ სათანადო ყურადღება მიექცევა სახელმწიფოს მხრიდან იმ უპასუხისმგებლო დამოკიდებულებას, რასაც ზოგიერთი ადამიანი შინაური ცხოველის მიმართ ავლენს. აკი, ეგრეთ წოდებული ცხოველთა მოყვარულებიც მსგავს რეაგირებას მოითხოვდნენ, მათი მიზანიც ხომ ეს არის - რაც შეიძლება ნაკლები მიუსაფარი ცხოველი ქუჩაში.

„ეგრეთ წოდებულს“ არ ვაკადრებდი, მაგრამ ვისთვისაც ცხოველის სიცოცხლე, როგორც უნდა უყვარდეს ის, ადამიანის სიცოცხლეზე უპირატესია და ვისაც გარკვეული (საკმაოდ სოლიდური) ფინანსური სარგებლის გამო „უყვარს“ ცხოველი, მე მათი „სიყვარულისა“ არ მწამს. საესვა

ქუჩები სახლიდან გაგდებული და უკონტროლოდ გამრავლებული ძაღლებით, რომლებიც ხშირად საფრთხეს უქმნიან ადამიანის, მათ შორის, ბავშვების სიცოცხლეს. ამიტომაც არის აუცილებელი, გამკაცრდეს კანონი შინაურ ბინადარ ცხოველთა მოშენება-გამრავლების შესახებ და მეტი პასუხისმგებლობა დაეკისროს მოქალაქეს,

რომელიც ცხოველის მოვლა-პატრონობას გადაწყვეტს.

გასათვალისწინებელია, რომ არსებობენ „ძაღლთაყვანილნიცემლები“ - ადამიანები, რომლებიც ძაღლის გარდა „ცხოველს არ ცნობენ“. სწორედ მათ შესახებ წერს სოცი-

16 გვ. ➔

შინაური ცხოველები და ადამიანები - კანონპროექტი ორივეს უფლებების დასაცავად

15 მმ.

ალური ქსელის მომხმარებელი, რომელიც მსგავს დამოკიდებულებას ასეთივე აგრესიით პასუხობს:

„ყველა ცხოველი ძალადობით უნდა მოხდეს და მასზე ბევრად ერთგული. მე, მაგალითად, მყავს თხა, რომელიც ძალადობით სულ გაშვებულია. დაკუთმებული, მოდის, მოვწვეული და ისევე ვუშვებ... მას რომ უპატრონო ძაღლმა რამე დაუშავოს, წამით არ დაფიქრდება, ისე დავაჭედებ თოფს, რადგან ის თხა ჩემთვის ძალიან მნიშვნელოვანია, ბავშვებს სუფთა რძეს ვასმევ ყოველდღე. ძაღლის ასეთი უაზრო სიყვარული საიდან მოიტანეთ, არ მესმის! ხუთი ძაღლი მყავს და მაგრად მიყვარს, იცავენ ჩემს ტერიტორიას, მაგრამ ჩემ შვილებს ვერ შევადარებ და ვერც სხვის შვი-

ის ვერანაირი ძალით ვერ შეაკავებს, თუკი ძაღლს შემთხვევით „გადაეკეტა“ და ადამიანზე გაიწია. სადაც ამგვარად გაჯიუტებული ადამიანების არგუმენტიც გასაგებია, რადგან, როცა ოჯახში განებიერებულ ცხოველს ალიკაპს უკეთებ, შეიძლება მას ქუჩაში ძაღლების მთელი ზროვა ისე შემოესიოს, რომ ვერც ძაღლმა და ვერც მისმა პატრონმა თავის დაცვა ვერ მოახერხოს. ამგვარადც პრობლემა უპატრონოდ მიტოვებულ ნაშინაობებს და დაშვებულ ცხოველებს მიეძღვნება.

ადამიანთა შემდეგი კატეგორია - ცხოველთა მოძულეები, ღიად და გულახდილად აღიარებენ ამას და არც ცხოველების ზოცვა-წამებას ერიდებიან. სოციალური ქსელში არაერთხელ გავრცელებულა ცხოველთა წამების

ეს შემთხვევები წინააღმდეგობა ადამიანობადაკარგული ადამიანისთვის, ძნელი სათქმელია. პრობლემას ამ შემთხვევაშიც ქუჩაში დარჩენილი ცხოველი წარმოადგენს.

ახალი კანონპროექტი „შინაური ბინადარ ცხოველთა შესახებ“, რომელიც გაკრიტიკებაც მავანმა ჯერ კიდევ მის განსახილველად გამოტანამდე მოახერხა, სწორედ ცხოველთა მართვის სფეროში სამართლებრივი საფუძვლების შექმნას ითვალისწინებს, „რომელიც ხელს შეუწყობს ადამიანისა და შინაური ბინადარი ცხოველისათვის უსაფრთხო საარსებო გარემოს შექმნას.“

„გაკრიტიკება“ რბილად ნათქვამია. არიან ადამიანები და ორგანიზაციები, რომლებიც საზოგადოების ნაწილისთვის ამ მეტად ამაღლებულ თემას საკუთარი მერკანტილური მიზნებისთვის იყენებენ და ცდილობენ, უარგუმენტო ვარაუდით, ბუნებრივ ემოციებზე მანიპულირებით, პრობლემა ისე მიაწოდონ საზოგადოებას, თითქოსდა ცხოველთა მასიური ევთანაზია იგეგმება, ან დაურეგისტრირებელი ცხოველი პატრონს ჩამოერთმევა და სასიკვდილოდ იქნება განწირული. სწორედ ამ „მიზეზის“ გამო, ძაღლების გადარჩენისა და დაცვის ასოციაციის ხელმძღვანელი თამაზ ელიზბარაშვილი,

პროექტის ინიციატორს, გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების კომიტეტის თავმჯდომარე მაია ბითაძეს „მკვლელად“ მოიხსენიებს და სპეციალურად ჩაწერილი მიმართებით აგრესიებს, რომ ქუჩის ცხოველთა რაოდენობის შემცირება მათი დაზოცვა-განადგურების ხარჯზე იგეგმება.

მაია ბითაძე განმარტავს, რომ ეს კონკრეტული ადამიანები ჩართული იყვნენ შეხვედრებში, რაც წელიწად-ნახევრის განმავლობაში მიმდინარეობდა; რომ ევთანაზიასთან დაკავშირებით კანონი არ იცვლება; გარკვეულ დაწესებულებებში ცხოველის შეყვანა მოქმედი კანონმდებლობითაც აკრძა-

თან, მათ შორის საშენების მეპატრონეებთან, ველოდებით დასკვნას საქართველოს მთავრობიდან და სხვადასხვა მუნიციპალიტეტიდან. რადგან კანონის აღსასრულებელი ნაწილი სიცრუის ტირაფირებაში დაიკარგა, მინდა მისი მთავარი ღირებულება განვმარტო - ეს არის ელექტრონული მართვის ერთიანი სისტემა, რომელიც მოგვცემს საშუალებას, ქუჩაში გაგდებული და უკონტროლოდ გამრავლებული ცხოველი გააკონტროლოთ,“ - აცხადებს კანონპროექტის ინიციატორი...

როცა ეს ყველაფერი ჩემს ფისუნებს უუამბე... არ დაგიმალავთ და, ადამიანად გარდასახვის

ლულია, ახალი რეგულაციით კი შესაძლებელია მეტად მოქნილი ხდება; არავინ დააჯარიმებს მიუსაფარი ცხოველის მიმკვლელებს; საცხოვრებელი კორპუსის მობინადრეს კი შეუძლია, სასურველი რაოდენობის ცხოველი ჰყავდეს, თუკი მათ ქუჩიდან აიყვანს, დაარეგისტრირებს და პასუხისმგებლობას საკუთარ თავზე აიღებს:

„ყოველდღიურად ვღებულობთ ახალ-ახალ წინადადებებს სხვადასხვა კომიტეტიდან, რომლებმაც სავალდებულო დასვენუნდა წარმოგვიდგინონ. მიმდინარეობს შეხვედრები და კონსულტაციები ცხოველთა დამცველებ-

ყოველგვარი სურვილი დაკარგეს. იმედია, თქვენში რაციონალურად მოაზროვნე ნაწილი მეტია და პროცესზე გავლენას სწორედ ეს ჯანსაღი ნაწილი მოახდენს, მითხრეს... და მაინც, ნეტა, ახლა აქედან რა დასკვნას გამოიტანენ ჩემი „გოგოები“? ნენსი, მოლი და ფეფო?! რა შეიძლება ვიფიქროთ, გარდა იმისა, რომ ეს არის მიზანმიმართული კამპანია პროცესის დასაზიანებლად და ადამიანების გარკვეულ კატეგორიას არ სურს, ქუჩაში გაგდებულ ცხოველთა პრობლემა მოგვარდეს?!“

ოლღა ცხიტიანი

ლებს. ქალაქი სანაგვედ იქცა. იდიოტური კანონები იღებენ მათ დასაცავად, ადამიანებს კი, რომლებსაც ძაღლის ეშინიათ, არაფერ იცავენ...“

ცალკე პრობლემა ძაღლების პატრონების წინააღმდეგობა იმის თაობაზე, რომ მათ ძაღლს საბელი და ალიკაპი არ სჭირდება, რადგან აგრესიული არ არის და ქუჩაშიც არავის ერჩის. სწორედ ამ „უწყინარი“ მიზეზის გამო, ხშირად თითისტოლა ბავშვს გასასეირნებლად თავისზე ორჯერ დიდი ზომა-წონის ძაღლი გამოჰყავს, რომელსაც

ამსახველი ფოტო თუ ვიდეომასალა, რაც იწვევს საზოგადოების მძაფრ ინტერესს, დაეკისრა თუ არა დანაშაულში მხილებლ პირს სამართლებრივი პასუხისმგებლობა. გახშირებული ფაქტების გამო, გასულ წელს იურიდიულ საკითხთა კომიტეტმა დაჩქარებული წესით განიხილა სისხლის სამართლის კოდექსში შესატანი ცვლილება, რითაც გამკაცრდა სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობა ცხოველის წამების ფაქტზე, თუმცა, იქნება თუ არა

ჩვენს საყვარელ ლევანიკოს, ბრწყინვალე ადვოკატს, ჟურნალისტობასა და ქართული ენის გრამატიკის შესწავლას დაწაფებულ ხელოვანს

ლევან ჭილაძეს

რომელიც უბადლოდ ცეკვავს ოსურს და შეუდარებლად მღერის „ჩაკრულოს“, ვულოცავთ დაბადების დღეს.

ვუსურვებთ ჯანმრთელობას, შემოქმედებით წარმატებებს და პროფესიულ ზრდას. დაე, კიდევ მრავალ დაბადების დღეს დაესწროს საყვარელ ოჯახთან და ჩვენთან ერთად.

„სამართო გაზეთი“

„საერთო გაზეთის“ მხარდასაჭერი ფონდი № 202375349. სს „საქართველოს ბანკი“. კოდი BAGAGE22. № GE19BG000000182763600.

საერთო გაზეთი
 შპს საგაომომავლო სენსარი „საერთო სიტყვა“
 მთავარი რედაქტორი: **გვანცა ხარჩილაძე**
 რედაქტორი და გამომცემელი: **თამარ ბარკინიშვილი**
 სარედაქციო კოლაჟი:
 თამარ შველიძე, ვია ბურდული, ზურაბ ომხერელი, ნინო დაუშვილი, ნონა ქარქაშაძე, ლევან ჭილაძე (სამართალი), ლევან ბოჭორიშვილი (დამკაბადონებელი), ბელა გველეხიანი (ლიტერატურული სტილი და კორექტურა); ბესიკ ცარციძე (გაერცვლებების მენეჯერი) 599 58 72 50.

მის.: თბილისი, სლავა მატრეველის ქ. 18;
 ტელ.: 593 44-04-01; (რედაქცია)
 E-mail: saertogazeti@yahoo.com. <http://www.saertomedia.com>
 რეგისტ. № 202375349; შპს (UDC) 070.23 (479.22) ს-158
გაზეთის გამოცემა შემოიქცა
„ელგა-ჯი“-ს მფლობელი +995 32 238 26 73; +995 32 238 26 74
 გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. შესაძლოა, ავტორის პრინციპი არ ეთანხმებოდეს რედაქციის აზრს. ინფორმაციის სიზუსტე პასუხისმგებელია ავტორი. გაზეთის რედაქციის მასალის გამოყენება იწვევს ავტორის პასუხისმგებლობას. გაზეთის რედაქცია არ აპირებს.
 © ამ ნომრით აღნიშნული საგაომომავლო მასალა.
 ივანე მამუკაძე შპს „სადასავალი-დასავალი“ სტამბაში. აბლაქის 39. ტელ.: 234-39-99

ISSN 2233-3983
 ISBN 977-22333-9800-1

 2 008311 231562